

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Валерій МАРЧЕНКО

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>В «Культура , мистецтво та гуманітарні науки»</u>
Спеціальність	<u>В6 «Перформативні мистецтва »</u>
Спеціалізація	<u>В6.03 «Хореографічне мистецтво »</u>
Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Класична хореографія»</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	22/660
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік, екзамен

Київ–2025

Розробник:

ПОПОВИЧ Людмила Юріївна, заслужений діяч мистецтв України,
доцент кафедри хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО:

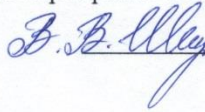
Завідувач кафедри хореографії
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Мирослав ВАНТУХ

ПОГОДЖЕНО з гарантом освітньої програми «Класична хореографія»

Гарант освітньої програми

Вікторія ШУМІЛОВА

© Попович Л.Ю., 2025

© НАКККіМ, 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Мистецтво балетмейстера» передбачена ОПП «Хореографія» зі спеціальності В6 «Перформативні мистецтва», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відповідно до навчального плану, навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на I, II, III, IV курсах, у 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 семестрах. Формою підсумкового контролю у 2, 7 семестрах – залік; 1, 3, 5, 6, 8 семестри – екзамен. Загальна кількість годин – 660 (кредитів ЄКТС – 22).

Денна форма: контактні години: лекційні – 16 год., практичні – 172 год.; індивідуальні – 32 год., модульний контроль – 44 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 396 год.

Заочна форма: контактні години: лекційні – 4 год., практичні – 52 год.; модульний контроль – 16 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 588 год.

Дисципліна «Мистецтво балетмейстера» є важливою, оскільки є однією з профілюючих дисциплін у циклі професійної підготовки, підсумовує всі знання та навички, одержані з інших предметів, надаючи їм нових якостей. У межах навчального курсу здобувач послідовно вивчає діяльність хореографа по створенню закінченого хореографічного твору – від виникнення задуму і до показу закінченого танцю на глядача. Балетмейстер – творча професія, яка потребує від людини багато теоретичних і практичних знань і навичок, володіння професіональними секретами хореографічного мистецтва, неабияких знань і в інших видах мистецтва – драматургії, музиці, образотворчому мистецтві, літературі.

Навчальна дисципліна «*Мистецтво балетмейстера*» пов'язана з такими обов'язковими дисциплінами: «Методика виконання українського народно-сценічного танцю», «Методика викладання класичного танцю», «Методика виконання народно-сценічного танцю», «Методика виконання сучасного танцю», «Історія хореографії», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Зразки класичної хореографії», «Дуетно-класичний танець», «Практикум з історико-побутового танцю», «Практикум з бальної хореографії».

2. Мета дисципліни – формування професійної компетенції, умінь і навичок, пов'язаних із мистецтвом постановки хореографічних композицій; підготовка студентів для самостійної роботи зі створення сценічного образу у вигляді виразних засобів хореографічного мистецтва; розвиток творчого мислення та творчого потенціалу майбутніх педагогів і хореографів; професійний аналіз і підбір музичного матеріалу для режисерського рішення хореографічного твору; підготовка студентів до створення репертуару в дитячих і дорослих хореографічних колективах з врахуванням умов, задач і контингенту учасників колективу різних типів і видів танцювального мистецтва.

3. Завдання:

- вивчення теоретичної бази дисципліни та засвоєння практичних навичок як головна компонента формування особистості майбутнього хореографа;
- озброїти майбутніх професіоналів теоретичними та практичними знаннями хореографічної майстерності;
- сформувати професійні навички та вміння в освоєнні стилістичних особливостей, жанрового розмаїття, лексичного матеріалу, хореографічної образності та драматургії у танці;
- здійснювати творчу діяльність у сфері хореографічного мистецтва;
- розвинути творче мислення та творчий потенціал майбутніх постановників через пізнання кращих зразків творчості балетмейстерів минулого, а також сучасних провідних постановників світової хореографії.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК) :

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

- СК07.** Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
- СК08.** Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- СК09.** Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
- СК10.** Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, ТУ-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
- СК11.** Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
- СК13.** Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого - фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- СК14.** Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- СК15.** Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
- СК16.** Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.
- СК17.** Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
- СК18.** Здатність інтерпретувати класичний танець крізь призму української національної традиції, адаптуючи його до нових стилістичних та культурних контекстів.
- СК19.** Здатність використовувати сценічний досвід і знання для розробки реалізації творчих проектів у сфері класичної хореографії на національному та міжнародному рівнях.
- СК20.** Здатність реалізовувати творчу автономію через формування художніх ідей і втілення індивідуального бачення в професійній діяльності

5. Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН02.** Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

- ПРН05.** Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
- ПРН07.** Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
- ПРН08.** Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- ПРН09.** Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН10.** Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності. **ПРН12.** Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПРН11.** Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- ПРН12.** Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- ПРН13.** Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- ПРН14.** Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
- ПРН15.** Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
- ПРН16.** Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
- ПРН18.** Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
- ПРН19.** Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- ПРН20.** Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
- ПРН21.** Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
- ПРН22.** Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.
- ПРН23.** Усвідомлювати класичний танець, як носія культурного розвитку націй, збагаченого українськими національними традиціями балетного мистецтва, естетичними та духовними цінностями, ввчрно застосовувати надбання класичної хореографії у професійній діяльності.

ПРН24. Формувати та впроваджувати у творчий процес хореографічні рішення, які поєднують традиції класичного танцю з актуальними сценічними формами.

ПРН25. Володіти навичками експериментувати з художніми формами та методами,

Програма навчальної дисципліни складається з 22 модулів:

Модуль 1. Хореографія як вид мистецтва

Модуль 2. Етюдна робота як фундамент майбутньої хореографічної постановки

Модуль 3. Хореографічний етюд

Модуль 4. Сольний та дуетний етюд.

Модуль 5. Хоровод і хороводний танець

Модуль 6. Різновиди хороводів

Модуль 7. Просторовий малюнок хороводів

Модуль 8. Лексика у хороводі – мова танцю

Модуль 9. Сценічна обробка фольклорного хореографічного матеріалу

Модуль 10. Постановка побутового танцю

Модуль 11. Дитяча тематика в хореографії

Модуль 12. Специфіка постановки танцю для дітей

Модуль 13. Лексика як основа танцю

Модуль 14. Танець із розгорнутою лексикою

Модуль 15. Постановка танцю за записом

Модуль 16. Хореографічна драматургія в сюжетному танці

Модуль 17. Сюжетний танець. Танець малої форми-мініатюра

Модуль 18. Сучасна інтерпретація фольклору

Модуль 19. Сучасна тема в народному хореографічному мистецтві

Модуль 20. Літературно-драматургічна основа хореографічного твору

Модуль 21. Композиційний план - сценарій хореографічного твору

Модуль 22. Створення масової хореографічної композиції, сюїти

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

ДЕННА ФОРМА

№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи здобувача, годин					
		Разом	з них:				
			лекції	семінарські	практичні	індивідуальні	модульний контроль
І Семестр							
МОДУЛЬ 1. ХОРЕОГРАФІЯ ЯК ВИД МИСТЕЦТВА							
1.1	Характерні особливості хореографічної культури України.	6	2				4
1.2	Балетмейстер і сфера його творчої діяльності	22		8			14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 1 модуль	30	2	8		2	18
МОДУЛЬ 2. ЕТЮДНА РОБОТА ЯК ФУНДАМЕНТ МАЙБУТНЬОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПОСТАНОВКИ							
2.1	Етюд як першооснова становлення балетмейстерської майстерності.	4		2			2
2.2	Драматургія етюду .	6		2			4
2.3	Розробка та показ хореографічного етюду -відчуття,емоції.	18		6			12
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 2 модуль	30		10		2	18
МОДУЛЬ 3. ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ЕТЮД							
3.1	Хореографічний образ в етюді.	6		2			4
3.2	Створення етюду з відтворенням різних образів.	22		6	2		14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 3 модуль	30		8	2	2	18
МОДУЛЬ 4 СОЛЬНИЙ ТА ДУЕТНИЙ ЕТЮД.							
4.1	Побудова етюдів малої форми.	6		2			4
4.2	Постановка сольного та дуетного етюдів.	22		6	2		14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 4 модуль	30		8	2	2	18
	Всього за 1 семестр.	120	2	34	4	8	72
II Семестр							
МОДУЛЬ 5. ХОРОВОД І ХОРОВОДНИЙ ТАНЕЦЬ							
5.1	Хоровод як найдавніший вид синкретичного мистецтва.	8	2				6

5.2	Хороводи в традиційних святах і обрядах.	20			8			12
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 5 модуль	30	2		8		2	18
МОДУЛЬ 6. РІЗНОВИДИ ХОРОВОДІВ								
6.1	Різновиди і форми хороводів.	4						4
6.2	Взаємозв'язок музики та танцю.	24			10			14
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 6 модуль	30			10		2	18
МОДУЛЬ 7. ПРОСТОРОВИЙ МАЛЮНОК ХОРОВОДІВ								
7.1	Просторовий малюнок їх різновиди.	20			2			12
7.2	Українські хороводи та їх види за визначенням науковців.	8			6	2		6
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 7 модуль	30			8	2	2	18
МОДУЛЬ 8 ЛЕКСИКА У ХОРОВОДІ – МОВА ТАНЦЮ								
8.1	Лексика в хороводах і хороводних танцях.	6						6
8.2	Постановка та показ творчих робіт (хоровод, хороводний танець).	22			8	2		12
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 8 модуль	30			8	2	2	18
	Всього за 2 семестр	120	2		34	4	8	72

III Семестр								
МОДУЛЬ 9. СЦЕНІЧНА ОБРОБКА ФОЛЬКЛОРНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ								
9.1	Літературно-графічна фіксація та розшифрування танцю.	8	2					6
9.2	Принципи сценічної обробки фольклорного танцю.	20			6	2		12
	Модульний контроль.	2					2	
	Разом за 9 модуль.	30	2		6	2	2	18
МОДУЛЬ 10 ПОСТАНОВКА ПОБУТОВОГО ТАНЦЮ								
10.1	Використання елементів стилізації в українському побутовому танці.	4						4
10.2	Постановка побутового танцю.	24			8	2		14
	Модульний контроль.	2					2	
	Разом за 10 модуль	30			8	2	2	18
	Всього за 3 семестр	60	2		14	4	4	36

IV Семестр							
МОДУЛЬ 11. ДИТЯЧА ТЕМАТИКА В ХОРЕОГРАФІЇ.							
11.1	В. Верховинець – фундатор дитячої вокально-хореографічної педагогіки.	6	2				4
11.2	Казка, як основа сюжетного танцю для дітей.	22			6	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 11 модуль	30	2		6	2	18
МОДУЛЬ 12. СПЕЦИФІКА ПОСТАНОВКИ ТАНЦЮ ДЛЯ ДІТЕЙ							
12.1	Специфіка постановочної роботи в дитячому хореографічному колективі.	4					4
12.2	Постановка дитячого танцю на сюжетній основі.	24			8	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 12 модуль	30			8	2	18
	Всього за 4 семестр	60	2		14	4	36
V Семестр							
МОДУЛЬ 13 ЛЕКСИКА ЯК ОСНОВА ТАНЦЮ							
13.1	Хореографічний текст – основа хореографічного твору.	6	2				4
13.2	Постановка танцю з розгорнутою лексикою.	22			6	2	14
	Модульний контроль.	2				2	
	Разом за 13 модуль	30	2		6	2	18
МОДУЛЬ 14 ТАНЕЦЬ ІЗ РОЗГОРНУТОЮ ЛЕКСИКОЮ							
14.1	Різноманітність хореографічного мистецтва в Україні.	4					4
14.2	Збагачення народно-сценічного танцю формотворчими елементами класичного танцю в постановці.	24			10		14
	Модульний контроль.	2				2	
	Разом за 14 модуль	30			10	2	18
МОДУЛЬ 15. ПОСТАНОВКА ТАНЦЮ ЗА ЗАПИСОМ							
15.1	Методичні аспекти постановки танцю за записом.	4					4
15.2	Постановка танцю за записом .	24			8	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом 15 модуль	30			8	2	18
	Всього за 5 семестр.	90	2		24	4	54

VI Семестр							
МОДУЛЬ 16. ХОРЕОГРАФІЧНА ДРАМАТУРГІЯ В СЮЖЕТНОМУ ТАНЦІ							
16.1	Драматургія сюжетного танцю.	6	2				4
16.2	Музика як основа хореографічної постановки.	22			6	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 16 модуль	30			6	2	18
МОДУЛЬ 17. СЮЖЕТНИЙ ТАНЕЦЬ.ТАНЕЦЬ МАЛОЇ ФОРМИ – МІНІАТЮРА							
17.1	Хореографічна мініатюра.як одна із форм сюжетного танцю.	4					4
17.2	Постановка сюжетного танцю з розвинутою драматургією.	24			8	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 17 модуль	30			8	2	18
	Всього за VI семестр	60	2		14	4	36
VII Семестр							
МОДУЛЬ 18. СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФОЛЬКЛОРУ							
18.1	Фольклорні джерела як основа сучасної хореографічної композиції.	4					4
18.2	Форми сучасної стилізації фольклору у художньому задумі балетмейстера.	24			10		14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 18 модуль	30			10	2	18
МОДУЛЬ 19. СУЧАСНА ТЕМА В НАРОДНОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ							
19.1	Сучасна тема як основа хореографічної композиції.	6	2				4
19.2	Художній образ в хореографічному мистецтві.	22			6	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 19 модуль	30	2		6	2	18
МОДУЛЬ 20. ЛІТЕРАТУРНО-ДРАМАТУРГІЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ							
20.1.	Джерела для композиції сюїтної форми.	4					4
20.2.	Драматургічна основа хореографічного твору сюїтної форми.	24			8	2	14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 20 модуль	30			8	2	18

	Всього за 7 семестр.	90	2		24	4	6	54
VIII Семестр								
МОДУЛЬ 21. КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПЛАН -СЦЕНАРІЙ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ								
21.1	Сценарно-композиційний план хореографічного твору сюїтної форми.	6	2					4
21.2	Етапи роботи балетмейстера по створенню хореографічного твору.	22			6	2		14
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 21 модуль	30	2		6	2	2	18
МОДУЛЬ 22. СТВОРЕННЯ МАСОВОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ, СЮЇТИ								
22.1	Сценографія - один із виражальних засобів хореографії	4						4
22.2	Постановка масової хореографічної композиції, сюїти	24			8	2		14
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 22 модуль	30			8	2	2	18
	Всього за 8 семестр.	60	2		14	4	4	36
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	660	16		172	32	44	396

ЗАОЧНА ФОРМА								
№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи здобувача, годин						
		Разом	<i>з них:</i>					
			<i>лекції</i>	<i>семінарські</i>	<i>практичні</i>	<i>індивідуальні</i>	<i>модульний контроль</i>	<i>самостійна робота</i>
I Семестр								
МОДУЛЬ 1. ХОРЕОГРАФІЯ ЯК ВИД МИСТЕЦТВА.								
1.1	Характерні особливості хореографічної культури України.	10	2					8
1.2	Балетмейстер і сфера його творчої діяльності	20						20
	Разом за 1 модуль	30	2					28
МОДУЛЬ 2. ЕТЮДНА РОБОТА ЯК ФУНДАМЕНТ МАЙБУТНЬОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПОСТАНОВКИ.								
2.1	Етюд як першооснова становлення	8						8

	балетмейстерської майстерності.						
2.2	Драматургія етюду та внутрішня сутність художнього образу.	10					10
2.3	Розробка та показ хореографічного етюду - відчуття,емоції.	12			2		10
	Разом за 2 модуль	30			2		28
МОДУЛЬ 3. ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ЕТЮД							
3.1	Хореографічний образ в етюдi.	10					10
3.2	Створення етюду з відтворенням різних образів.	20			2		18
	Разом за 3 модуль	30			2		28
МОДУЛЬ 4 СОЛЬНИЙ ТА ДУЕТНИЙ ЕТЮД.							
4.1	Побудова етюдів малої форми.	10					10
4.2	Постановка сольного та дуетного етюдів.	18			4		14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 4 модуль	30			4	2	24
	Всього за 1 семестр.	120	2		8	2	108

II Семестр							
МОДУЛЬ 5. ХОРОВОД І ХОРОВОДНИЙ ТАНЕЦЬ							
5.1	Хоровод як найдавніший вид синкретичного мистецтва.	12	2				10
5.2	Хороводи в традиційних святах і обрядах.	18					18
	Разом за 5 модуль	30	2				28
МОДУЛЬ 6. РІЗНОВИДИ ХОРОВОДІВ							
6.1	Різновиди і форми хороводів.	10					10
6.2	Взаємозв'язок музики та танцю.	20			2		18
	Разом за 6 модуль	30			2		28
МОДУЛЬ 7 . ПРОСТОРОВИЙ МАЛЮНОК ХОРОВОДІВ							
7.1	Просторовий малюнок їх різновиди.	12					12

7.2	Українські хороводи та їх види за визначенням науковців.	18			2			16
	Разом за 7 модуль	30			2			28
МОДУЛЬ 8. ЛЕКСИКА У ХОРОВОДІ – МОВА ТАНЦЮ								
8.1	Лексика в хороводах і хороводних танцях.	8						8
8.2	Постановка та показ творчих робіт (хоровод, хороводний танець).	20			4			16
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 8 модуль	30			4			24
	Всього за 2 семестр.	120	2		8		2	108

III Семестр								
МОДУЛЬ 9. СЦЕНІЧНА ОБРОБКА ФОЛЬКЛОРНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ								
9.1	Літературно-графічна фіксація та розшифрування танцю.	10						10
9.2	Принципи сценічної обробки фольклорного танцю.	20			2			18
	Разом за 9 модуль.	30			2			28
МОДУЛЬ 10. ПОСТАНОВКА ПОБУТОВОГО ТАНЦЮ.								
10.1	Використання елементів стилізації в українському побутовому танці.	10						10
10.2	Постановка побутового танцю.	18			4			14
	Модульний контроль.	2					2	
	Разом за 10 модуль.	30			4		2	24
	Всього за 3 семестр.	60			6		2	52
IV Семестр								
МОДУЛЬ 11 ДИТЯЧА ТЕМАТИКА В ХОРЕОГРАФІЇ.								
11.1	В. Верховинець - фундатор дитячої вокально-хореографічної педагогіки.	12						12
11.2	Казка як основа сюжетного танцю для дітей.	18			2			16
	Разом за 11 модуль	30			2			28

МОДУЛЬ 12. СПЕЦИФІКА ПОСТАНОВКИ ТАНЦЮ ДЛЯ ДІТЕЙ.							
12.1	Специфіка постановочної роботи в дитячому хореографічному колективі.	10					10
12.2.	Постановка дитячого танцю на сюжетній основі.	18		4			14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 12 модуль	30		4		2	24
	Всього за 4 семестр.	60		6		2	52

V Семестр							
МОДУЛЬ 13. ЛЕКСИКА ЯК ОСНОВА ТАНЦЮ.							
13.1.	Хореографічний текст – основа хореографічного твору.	12					12
13.2.	Постановка танцю з розгорнутою лексикою.	18		2			16
	Разом за 13 модуль	30		2			28
МОДУЛЬ 14. ТАНЕЦЬ ІЗ РОЗГОРНУТОЮ ЛЕКСИКОЮ.							
14.1	Різноманітність хореографічного мистецтва в Україні.	10					10
14.2	Збагачення народно-сценічного танцю формотворчими елементами класичного танцю в постановці.	20		2			18
	Разом за 14 модуль	30		2			28
МОДУЛЬ 15. ПОСТАНОВКА ТАНЦЮ ЗА ЗАПИСОМ.							
15.1	Методичні аспекти постановки танцю за записом.	12					12
15.2	Постановка танцю за записом з розгорнутою лексикою.	16		2			14
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 15 модуль	30		2		2	26
	Всього за 5 семестр.	90		6		2	82

<p align="center">VI Семестр МОДУЛЬ 16. ХОРЕОГРАФІЧНА ДРАМАТУРГІЯ В СЮЖЕТНОМУ ТАНЦІ</p>								
16.1	Драматургія сюжетного танцю.	10						10
16.2	Музика як основа хореографічної постановки .	20			2			18
	Разом за 16 модуль	30			2			28

<p align="center">МОДУЛЬ 17. СЮЖЕТНИЙ ТАНЕЦЬ. ТАНЕЦЬ МАЛОЇ ФОРМИ – МІНІАТЮРА</p>								
17.1	Хореографічна мініатюра, як одна із форм сюжетного танцю.	10						10
17.2	Постановка сюжетного танцю з розвинутою драматургією.	18			4			14
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 17 модуль	30			4		2	24
	Всього за VI семестр	60			6		2	52

<p align="center">VII Семестр МОДУЛЬ 18. СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФОЛЬКЛОРУ.</p>								
18.1	Фольклорні джерела як основа сучасної хореографічної композиції.	12						12
18.2	Форми сучасної стилізації фольклору, у художньому задумі балетмейстера.	18			1			17
	Разом за 18 модуль	30			1			29
<p align="center">МОДУЛЬ 19. СУЧАСНА ТЕМА В НАРОДНОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ</p>								
19.1	Сучасна тема як основа хореографічної композиції.	10						10
19.2	Художній образ в хореографічному мистецтві.	20			2			18
	Разом за 19 модуль	30			2			28

МОДУЛЬ 20. ЛІТЕРАТУРНО-ДРАМАТУРГІЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ							
20.1.	Джерела для постановки композиції сюїтної форми.	10					10
20.2.	Драматургічна основа хореографічного твору сюїтної форми.	18			3		15
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 20 модуль	30			3	2	25
	Всього за 7 семестр.	90			6	2	82

VIII Семестр МОДУЛЬ 21. КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПЛАН - СЦЕНАРІЙ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ							
21.1.	Сценарно-композиційний план хореографічного твору сюїтної форми.	12					12
21.2.	Етапи роботи балетмейстера по створенню хореографічного твору.	18			2		16
	Разом за 21 модуль	30			2		28
МОДУЛЬ 22. СТВОРЕННЯ МАСОВОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ, СЮЇТИ.							
22.1	Сценографія - один із виражальних засобів хореографії	8					8
22.2	Постановка масової хореографічної композиції, сюїти	20			4		16
	Модульний контроль	2				2	
	Разом за 22 модуль	30			4	2	24
	Всього за 8 семестр.	60			6	2	52
	РАЗОМ ДИСЦИПЛІНИ	3 660	4		106	16	534

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ХОРЕОГРАФІЯ ЯК ВИД МИСТЕЦТВА

Тема 1.1. ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Анотація до лекції 1.1.

Класифікація видів мистецтва. Просторово-часова природа хореографічного мистецтва. Хореографія як зображально-виражальне, видовищне мистецтво. Синтетичність як одна із специфічних особливостей хореографії. Створення художнього образу. Формування професії «балетмейстер». Особистісні та професійні якості балетмейстера.

Культурні надбання України. Історично-етнографічні характеристики регіонів України: центральний, східний, північний, південний і західний. Характерні особливості хореографічної культури кожного регіону України, сучасний адміністративно-територіальний поділ.

План

1. Хореографія як вид мистецтва.
2. Характерні ознаки українського народного танцю.
3. Історично-етнографічні характеристики регіонів України.
4. Порівняльний аналіз історично-географічного та сучасного адміністративно-територіального поділу України.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

- Визначити характерні особливості українського народного танцю.
- Опрацювати історично-етнографічні характеристики регіонів України: центральний, східний, північний, південний і західний; характерні особливості формування хореографічної культури в кожному з них.
- Проаналізувати сучасний адміністративно-територіальний поділ.
- Визначити характерні особливості хореографічної культури основних регіонів України (лексика, малюнок танцю, музика, манера, характер, зміст).
- Опрацювати літературу, що характеризує хореографічні особливості регіонів України.
- Ознайомитись зі змістом статті 42 Закону України «Про освіту», яка визначає особливості дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними і науковими працівниками та здобувачами освіти, види академічної відповідальності науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти.

Література: 1, 2, 3,4,7, 14, 27, 28, 29

.Тема 1.2. БАЛЕТМЕЙСТЕР І СФЕРА ЙОГО ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Практичні заняття до теми 1.2.

Мета: набуття практичних навичок побудови твору (від задуму до постановки і виконання хореографічного етюд) і сприйняття його глядачами.

Організація творчого процесу і зацікавлене ставлення до нього виконавців. Балетмейстер як інтелектуальна та гармонійна особистість, що працює над розвитком своїх природних здібностей.

Практичні завдання

1. Визначити роль балетмейстера в постановці хореографічного твору як творця, репетитора, педагога.
2. Визначити тематику для постановок.
3. Здійснити перегляд та проаналізувати відео роботи видатних балетмейстерів.
4. Опрацювати літературні джерела для тематики постановок.
5. *Література:* 1, 2, 3,4,7, 14, 27, 28, 29

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

- Опрацювати вивчений матеріал.
- Переглянути відео матеріал та вміти здійснити його аналіз.
- Підібрати літературні джерела для майбутньої постановки.

Література : 1, 2, 3,4,7, 14, 27, 28, 29

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль є результатом вивчення теми 1.1. ,1.2. Здобувач вищої освіти має знати специфічні особливості хореографічного мистецтва; роль балетмейстера в постановці хореографічного твору як творця, репетитора, педагога; володіти здатністю створювати хореографічну постановку. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 2.

ЕТЮДНА РОБОТА ЯК ФУНДАМЕНТ МАЙБУТНЬОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПОСТАНОВКИ.

Тема 2.1. ЕТЮД ЯК ПЕРШООСНОВА СТАНОВЛЕННЯ БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.

Практичне заняття до теми 2.1.

Мета: визначити зміст хореографічного етюдю як першооснови балетмейстерської діяльності.

Практичні завдання

1. Вибрати тему етюдю.
2. Підготувати короткий зміст, намітити характер, манеру і стиль етюдю.
3. Визначити: тему, ідею та жанр етюдю.
4. Підібрати та проаналізувати музику для етюдюної роботи.

Література: 5,6, 7,11,12,15,16,17,18

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

1. Працювати над темою етюдю.
2. Переглянути та проаналізувати зразки етюдюв на відео носіях.
3. Вміти розкрити здібності та можливості постановника через задум етюдю.
4. Підібрати та проаналізувати музику для етюдюної роботи.
5. Провести розгорнутий аналіз музичного твору.
6. Розглянути різні жанри етюдюв.

Література 5,6, 7,11,12,15,16,17,18

Тема 2.2. ДРАМАТУРГІЯ ЕТЮДУ

Практичне заняття до теми 2.2.

Мета: опрацювати різноманітні джерела для майбутнього етюдю: літературні, фольклорні, поетичні, музичні, новелістичні тощо. Обрати тему для етюдю.

Практичні завдання:

1. Опанувати поняття драматургічної побудови номеру.
2. Розробити план постановочної роботи. Проаналізувати образний зміст музичного твору.
3. Розкрити зміст понять *тема* та *ідея хореографічного твору*.
4. Працювати над етюдюм ,використовуючи драматургічну складову.

Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,29.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

1. Підібрати та провести розгорнутий аналіз музичного матеріалу.
2. Опрацювати лексику, просторовий малюнок.
3. Опрацювати літературу з питань теми.

Література: . 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,29.

**Тема 2.3. РОЗРОБКА ТА ПОКАЗ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ЕТЮДУ =
ВІДЧУТТЯ ТА ЕМОЦІЇ.**

Практичні заняття до теми 2.3.

Мета: набуття навичок створення та постановки хореографічного етюду, в основі якого лежать відчуття та емоції людини.

Практичні завдання

1. Переглянути та проаналізувати зразки етюдів на відео носіях.
2. Вміти розкрити здібності та можливості постановника через задум етюду.
3. Підібрати та проаналізувати музику для етюдної роботи.
4. Працювати над етюдом в основі якого лежать людські емоції та відчуття - радість, злість, гнів, лагідність, веселість, тощо. (на вибір).

Література: 25. 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,29

Завдання для самостійної роботи до теми 2.3.

1. Підібрати тему для постановки етюду.
2. Підготовка програми (короткого змісту) етюду.
3. Підібрати та проаналізувати музику для етюду.
4. Чітке формулювання теми й ідеї твору, аргументація вибору стилістики рухів і пластичних засобів.
5. Створення й показ етюду, в основі якого лежать людські емоції та відчуття

Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,29

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль є результатом вивчення теми 2.3. Здобувач вищої освіти має знати основні етапи створення хореографічного етюду; підібрати тему для постановки етюду; підібрати та проаналізувати музику для етюду; створити і виконати етюд. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала.
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала.
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала.
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

**МОДУЛЬ 3
ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ЕТЮД**

Тема 3.1.ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ОБРАЗ В ЕТЮДІ

Практичні заняття до теми 3.1.

Мета: опанування поняттями хореографічний образ, оволодіння навичками створення хореографічного образу в етюді.

Практичні завдання

1. Переглянути та проаналізувати зразки етюдів на відео носіях, де чітко відтворено хореографічний образ.
2. Ознайомитись з складовими створення хореографічного образу.
3. Ознайомитись з поняттям пластична характерність , як складової створення образу в танці.
4. Вміти розкрити здібності та можливості постановника через задум етюд. опису виразності й особливостей рухів танцюриста
5. Підібрати та проаналізувати музику для етюдної роботи.

Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

1. Здійснити перегляд та аналіз зразків хореографічних етюдів з яскравим висвітленням хореографічних образів.
2. Проаналізувати складові створення хореографічного образу.
3. Ознайомитись з поняттям пластична характерність , як складової створення образу в танці.
4. Застосувати знання та навички щодо можливості створення хореографічного образу.
5. Підібрати та проаналізувати музику для етюдної роботи.

Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18

Тема 3.2. СТВОРЕННЯ ЕТЮДУ З ВІДТВОРЕННЯМ РІЗНИХ ОБРАЗІВ.

Практичні заняття до теми 3.2.

Мета: оволодіти композиційними прийомами створення хореографічного етюд з розгорнутою лексикою та певними образними вирішеннями.

Практичні завдання

1. Здійснити постановку хореографічного етюд. Ретельний добір виразних пластичних засобів, за допомогою яких буде розкрито зміст номера, образне вирішення етюд.
2. Охарактеризувати танцювальний рух як наскрізний елемент танцю; жести, пози, ракурси в хореографії.
3. Працювати над етюдом у різних жанрах: ліричний, героїчний, жартівливий, драматичний (на вибір).
4. Підготувати й опрацювати лексику, просторові малюнки, комбінації, а також продумати манеру, характер виконавців.
5. Підібрати і проаналізувати музичний матеріал.

Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,27,29.

Індивідуальні заняття до теми 3.2.

1. Працювати над розробкою жанрового етюд.
2. Підготувати лексичний матеріал.

3. Робота над образним вирішенням етюд.
  4. Опрацювання лексичного матеріалу..
  5. Поєднання лексичного та музичного матеріалів.
- Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,27,29.*

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

1. Працювати над ретельний добором виразних пластичних засобів, за допомогою яких буде розкрито зміст номера.
2. Опрацювати жести, пози, для відтворення образно-лексичного відтворення постановки.
3. Засвоїти побудову хореографічного твору шляхом сполучення лексичних структур танцю.
4. Підготувати й опрацювати лексику, просторові малюнки, комбінації.
5. Працювати над етюдом у різних жанрах: ліричний, героїчний, жартівливий, драматичний (на вибір).
6. Підібрати і проаналізувати музичний матеріал.
7. *Література: 5,6, 7,8,11,12,15,16,17,18,27,29*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль є результатом вивчення теми 3.1,3.2. Здобувач вищої освіти має здійснити постановку хореографічного етюд у різних жанрах – на вибір 1 етюд; підготувати й опрацювати лексику, просторові малюнки, комбінації, а також продумати манеру, характер виконавців, образне вирішення.

Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 4 СОЛЬНИЙ ТА ДУЕТНИЙ ЕТЮД

Тема 4.1 ПОБУДОВА ЕТЮДІВ МАЛОЇ ФОРМИ.

Практичні заняття до теми 4.1.

Мета: опрацювати зміст і форми танцювального етюд малої форми -соло та дует.

Практичні завдання

1. Розкрити зміст хореографічних етюдів малої форми в питаннях:
  - значимість конфлікту, який відображається у сюжеті;
  - художня майстерність автора і виконавців у розгортанні сюжету.

2. Визначити особливості хореографічної драматургії етюдів.
3. Малі форми за кількісним складом.
4. Покласти в основу етюдів соціальний, побутовий, психологічний конфлікт (взаємини людей, Добро і Зло, тема кохання), різножанровість ,тощо.

Література: 5,6, 7,8,11,15,16,17,18,28,29.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

1. Підібрати зразки музики для виконання практичних завдань.
2. Опрацювати і проаналізувати відеоматеріали етюдів малої форми (соло, дуети).
3. Опрацювати зміст хореографічного твору (за завданням викладача).

Література: 5,6, 7,8,11,15,16,17,18,28,29.

Тема 4.2 ПОСТАНОВКА СОЛЬНОГО ТА ДУЕТНОГО ЕТЮДІВ.

Практичні заняття до теми 4.2.

Мета: набуття навичок створення та постановки сольного та дуетного етюдів.

Практичні завдання

- 1.Опрацювати тематику сольних та дуетних етюдів.
- 2.Переглянути та проаналізувати зразки етюдів на відео носіях.
- 3.Підібрати та проаналізувати музику для етюдів.
- 4.Провести розгорнутий аналіз музичного твору.
- 5.Визначити особливості хореографічної драматургії етюдів.
- 6.Визначити жанрову спрямованість етюдів.
- 7.Працювати з виконавцями над хореографічними образами,лексикою.

Література: 5,6, 7,8,11,15,16,17,18,28,29.

Індивідуальні заняття до теми 4.2.

- 1.Працювати над сольним та дуетним етюдом -на вибір.
- 2.Підготувати лексичний матеріал.
3. Робота над образним вирішенням етюдів.
- 4.Опрацювання лексичного матеріалу.
- 5.Поєднання лексичного та музичного матеріалів.

Література: 5,6, 7,8,11,15,16,17,18,28,29.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.

1. Проаналізувати відеоматеріали етюдів соло та дует (як зразок)
- 2.Визначитись щодо жанру та кількісного складу в етюдів-соло,дует.
- 4.Опрацювання лексичного матеріалу.
- 5.Поєднання лексичного та музичного матеріалів.

Література: 5,6, 7,8,11,15,16,17,18,28,29.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Модульний контроль є результатом вивчення теми 4.1,4.2. Здобувач вищої освіти має здійснити постановку хореографічного етюд - сольного чи дуетного (на вибір)та будь якого жанру.; підготувати й опрацювати лексику, просторові малюнки, комбінації, а також продумати манеру, характер виконавців, образне вирішення.

Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 5 ХОРОВОД І ХОРОВОДНИЙ ТАНЕЦЬ

Тема 5.1. ХОРОВОД ЯК НАЙДАВНІШИЙ ВИД СИНКРЕТИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація до лекції 3.1

Зміст понять хороводу, веснянки, гаївки, маївки, рогульки. Визначення хороводів науковцями К.Василенко, О. Білецьким, А.Гуменюком й іншими дослідниками. Географічні, історичні умови східнослов'янських племен: полян, древлян, кривичів, сіверян, волинян, бужан, білих хорватів та ін.

Різновиди та зразки хороводів. Характеристика кожного з цих різновидів із доповненням підвидів, виділення їх за віковими та іншими ознаками. Залежність хороводів від змісту, стилістичних ознак, лексичних характеристик, музики, наявності поетичного слова й елементів драматургії.

План

1. Географічні та соціально-економічні умови виникнення хороводів.
2. Зміст поняття «хоровод» у дослідженнях фольклористів-науковців.
3. Взаємозв'язок хороводів із музикою, словом.
4. Різновиди та зразки хороводів.
5. Тематична та жанрова різноманітність хороводів.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.1.

1. Опрацювати своєрідність драматургії хороводу та її залежність від виду, жанру твору.
2. Безпосередня ілюстрація дії та тексту, внутрішня образність у ліричних, героїчних, жартівливих, сатирично-гротескових хороводах.
3. Регіональні особливості українських хороводів.

4. Залежність лексики, композиції від географічних, соціально-історичних, побутових умов праці.
5. Різноманітність побудов хороводів відповідно до регіональних ознак.
6. Тематична та жанрова різноманітність хороводів.

Література: 1,2,3,4,7,14,16,17,29

Тема 5.2. ХОРОВОДИ В ТРАДИЦІЙНИХ СВЯТАХ І ОБРЯДАХ

Практичні заняття до теми 5.2.

Мета: ознайомлення з кращими зразками хороводів і практичне втілення їх задуму.

Практичні завдання

1. Побудувати групову мізансцену на запропоновану тему: весілля, ярмарок, І. Купала тощо.
2. Побудувати масову сцену, у якій мають бути виділені солісти майбутньої дії, використовуючи точку сприйняття із залу для глядачів.
3. Відеоперегляд програм ансамблів пісні і танцю України.
4. Проаналізувати види хороводів – обрядові, ігрові, тощо.
5. Робота над малюнками хороводу.

Література: 1,2,3,4,7,14,16,17,29

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2.

- Підібрати та проаналізувати музичний матеріал.
- Опрацювати фольклорні зразки обрядових і святкових джерел.
- Проаналізувати музику та проаналізувати зразки хороводів на відеоносіях.
- Ознайомитися з термінологією: обряд, ритуал, гра, звичай, традиція.
- Опрацювати зміст обрядів і свят календарного циклу.
- Підготувати зміст для власної хореографічної композиції – *хороводу або хороводного танцю.*

Література: 1,2,3,4,7,14,16,17,29

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Модульний контроль є результатом вивчення теми 3.2. Здобувач вищої освіти має знати зміст поняття просторовий малюнок, композиційний перехід, побудову мізансцен; побудувати масову сцену, у якій мають бути виділені солісти майбутньої дії. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання:

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 6. РІЗНОВИДИ ХОРОВОДІВ

Тема 6.1 РІЗНОВИДИ І ФОРМИ ХОРОВОДІВ

Завдання для самостійної роботи до теми 6.1.

- Опрацювати відтворення в хороводах родинних і побутових взаємин: тема кохання; сімейних відносин; побутові сценки в хороводах.
- Опрацювати хороводи в традиційних обрядах і святах календарного циклу: весняні, купальські, обжинкові, новорічні.
- Опрацювати жанрові ознаки хороводів: ліричні, героїчні, жартівливі, сатиричні, гротескові, ігрові тощо.

Література: 1,2,3,4,7,14,16,17,29

Тема 6.2. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МУЗИКИ ТА ТАНЦЮ

Практичні заняття до теми 6.2.

Мета: аналіз музичного твору, визначення стилю та характеру музики, співвідношення музики та танцю (унісон, підголоскова поліфонія, контрапункт). Хороводний танець з інструментальним супроводом.

Практичні завдання

Аналіз музики до танцю.

1. Визначення жанру, змісту, музичної драматургії.
2. Проста та складна музичні форми.
3. Визначення понять: період, фраза, речення в музиці.
4. Засвоєння змісту, форми та композиційної структури музики.
5. Уточнення музичної теми, характеру, ритмічного малюнку, музичного розміру, динамічних відтінків, акцентів.
6. Розробка композиції танцю.

Здобувач разом із концертмейстером визначають: жанр музичного твору; зміст; музичну драматургію; музичну форму (двочасткову, тричастинну); сюжетну форму, що поєднує принципи контрастності, видозміни, переробки та повторності; поліфонічні форми – канон, fuga, поліфонічні варіації.

7. Визначення в майбутній постановці: динамічні відтінки, характер, музичні фрази.
8. Опрацювати ритмічний малюнок, підкреслити ритмічні частки (синхронність). Вказати розбіжність ритмічних і метричних часток (синкопа).
9. Визначити і розучити з виконавцями фрагменти постановки.

Література: 1,2,3,4,7,16,17

Завдання для самостійної роботи до теми 6.2.

1. Охарактеризувати зв'язок музики і танцю.
2. Визначити динамічні відтінки, музичний розмір, характер музики.
3. Охарактеризувати музику яка створена спеціально для хореографічного твору.

4. Підбір музики для хороводу (фонограма).
5. Аналіз музики відповідно до теми хороводу.
6. Працювати над постановкою фрагменту хороводу, хороводного танцю.
Література: 1,2,3,4,7,16,17

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Модульний контроль є результатом вивчення теми 6.2. Здобувач вищої освіти має вміти зробити аналіз музики до танцю – визначити жанр, зміст, музичну драматургію; розробку композиції танцю. Визначити і розучити з виконавцями фрагменти постановки. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 7. ПРОСТОРОВИЙ МАЛЮНОК ХОРОВОДУ

Тема 7.1. ПРОСТОРОВИЙ МАЛЮНОК ЇХ РІЗНОВИДИ

Практичні заняття до теми 7.1.

Мета: набуття навичок побудови фрагментів хороводів за завданням викладача на простих та багатопланових малюнках танцю.

Практичні завдання

1. Ознайомитись з простими і багатоплановими малюнками танцю.
2. Опрацювати основні структури просторових малюнків – лінії, діагоналі, коло, півколо, колони, змійки, зірочки тощо.
3. Простий і багатоплановий малюнок танцю.
4. Малюнок танцю і танцювальна лексика, їх взаємозв'язок.

Література: 4, 5,6, 14, 17,18, 27

Завдання для самостійної роботи до теми 7.1.

- 1.Провести порівняльний аналіз хороводів з простими і багатоплановими малюнками танцю.
- 2.Розглянути залежність просторового малюнку від задуму хореографічного твору, його ідеї, лексичного та музичного матеріалів.
- 3.Опрацювати основні структури просторових малюнків – лінії, діагоналі, коло, півколо, колони, змійки, зірочки тощо.
- 4.Простий і багатоплановий малюнок танцю.
5. Малюнок танцю і танцювальна лексика, їх взаємозв'язок.

6. Систематизувати і зробити перелік просторових малюнків у письмовій формі.

Література: 4, 5,6, 14, 17,18, 27

Тема 7.2. УКРАЇНСЬКІ ХОРОВОДИ ТА ЇХ ВИДИ ЗА ВИЗНАЧЕННЯМ НАУКОВЦІВ

Практичні заняття до теми 7.2.

Мета: відпрацювання фрагментів хороводів за завданням викладача; набуття навичок створення хореографічної постановки, основним виразним засобом якої є малюнок танцю.

Практичні завдання

1. Опрацювати і проаналізувати фрагменти хороводів у запису А. Гуменюка. «Кривий танець», «Маренá».
2. Опрацювати і проаналізувати фрагменти хороводу Н. Уварової «Кружала».
3. Опрацювати хореографічні малюнки в хороводах.
4. Визначити особливості динаміки хороводів.
5. Визначити музичну складову хороводів.
6. Опрацювати манеру і характер виконання кожної частини музично-хореографічного матеріалу.
7. Розучити з виконавцями фрагменти хороводів і хороводних танців.

Література: 1, 4, 5,6, 14, 17,18, 27

Індивідуальні заняття до теми 7.2.

1. Опрацювати фрагменти хороводів у запису А. Гуменюка. «Кривий танець», «Маренá».

2. Опрацювати і проаналізувати фрагменти хороводу Н. Уварової «Кружала».

Література: 1, 4, 5,6, 14, 17,18, 27

Завдання для самостійної роботи до теми 7.2.

- Опрацювати поняття «малюнок» і «перехід» хороводу як складових частин композиції танцю.
- Опрацювати питання залежності малюнку від географічних і національних особливостей.
- Переглянути відеоматеріал з постановками хороводів «Кривий танець», «Марена», «Кружала».
- Відпрацювати хороводи ,звертаючи увагу на задум номера, його ідеї, музичний матеріал.

Література: 1, 4, 5,6, 14, 17,18, 27

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 7

Модульний контроль є результатом вивчення теми 7.2. Здобувач вищої освіти має знати малюнок танцю і танцювальну лексику, їх взаємозв'язок. Створення та постановка хороводів «Кривий танець», «Марена», основним виразним засобом якої є малюнок танцю. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 8.

ЛЕКСИКА У ХОРОВОДІ – МОВА ТАНЦЮ

Тема 8.1 ЛЕКСИКА В ХОРОВОДАХ І ХОРОВОДНИХ ТАНЦЯХ

Завдання для самостійної роботи до теми 8.1

1. Охарактеризувати взаємозв'язок танцювального «тексту» (лексики) з ідеєю, драматургією, музичним матеріалом.
2. Визначити взаємовплив танцювального тексту з хореографічними образами.
3. Визначити взаємозалежність танцювального тексту і просторового малюнка.
4. Охарактеризувати лексичний матеріал хороводів та хороводних танців залежно від розвитку драматургічної побудови (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка).
5. Музичний супровід хороводів.
6. Опрацювати хореографічний текст як важливий засіб виразності хороводу.

Література: 2,3,4,10,11,24,25,26.

Тема 8.2 ПОСТАНОВКА ТА ПОКАЗ ТВОРЧИХ РОБІТ (ХОРОВОД, ХОРОВОДНИЙ ТАНЕЦЬ)

Практичні заняття до теми 8.2

Мета: здійснити постановку хороводу або хороводного танцю.

Практичні завдання

1. Опрацювати тему постановки та історичну довідку вибраного матеріалу.
2. Підготувати зміст твору.
3. Підібрати та проаналізувати музику для постановки.
4. Підготувати постановочний план.
5. Робота з виконавцями (здійснення постановки).

Література: 1, 4, 5,6, 14, 17,18, 27,28

Індивідуальні заняття до теми 8.2.

1. Підбір і аналіз музичного матеріалу для постановки.
2. Підготовка постановочного плану хороводу на основі драматургічного закону.
3. Робота над лексикою хороводу, хороводного танцю.
4. Малюнки танцю: прості, складні, багатопланові.
5. Опрацювання манери, характеру виконавців, загальної атмосфери під час виконання.

Література: 1,2,3, 4, 5,6, 14, 17,18, 27,28

Завдання для самостійної роботи до теми 8.2

1. Опрацювати тему постановки, підготувати історичну довідку вибраного матеріалу.
2. Працювати над підбором музики для постановки.
3. Опрацювати постановчий план.
4. Підготувати матеріал для роботи з виконавцями.
5. Підготовка презентацію хороводу ,хороводного танцю.

Література: 1,2,3, 4, 5,6, 14,28

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 8

Модульний контроль є результатом вивчення теми 8.2. Здобувач вищої освіти має опрацювати малюнки та хореографічний текст хороводу; засвоїти взаємозв'язок лексики, малюнку і музичного матеріалу; здійснити постановку хороводу або хороводного танцю. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 9

СЦЕНІЧНА ОБРОБКА ФОЛЬКЛОРНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ.

Тема 9.1. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНА ФІКСАЦІЯ ТА РОЗШИФРУВАННЯ ТАНЦЮ.

Анотація до лекції 9.1

Правильно прочитати запис хореографічної композиції, донести до виконавця своєрідність танцю – для цього постановник має, насамперед, добре ознайомитися з музикою. Виконавці повинні зрозуміти стиль танцю, манеру

виконання, характерні особливості малюнку і рухів, детально розбиратися у костюмах.

Постановка танцю починається з вивчення окремих танцювальних рухів. Варто починати з більш простих і легких рухів, виконуючи їх у повільному темпі. Рухи розкладають на елементи, поступово ускладнюючі координацію (рухи ніг, рук, голови і корпусу), потім рухи і комбінації відпрацьовують при поступовому прискорюванні темпу. При розучуванні танцю треба визначити основних персонажів танцю. Коли вивчено всі танцювальні рухи, керівник приступає до постановки танцю в цілому.

Вивчивши з колективом танець, постановник розпочинає його відпрацювання – домагатися від виконавців як найбільшої точності та чіткості рухів, щоб вони відчували однакову відстань – інтервали в танці, коло, пряму лінію, одночасний загальний рух.

Один із найважливіших моментів роботи – виявлення емоційного наповнення кожного руху чи пози.

Репетицію перед виступом варто провести в костюмах, щоб виконавці звикли до них.

Завдання для самостійної роботи до теми 9.1.

1. Опрацювати структуру розбору танцю за записом.
2. Планування сцени.
3. Виконавці – кількість учасників і характерні особливості.
4. Просторові малюнки.
5. Танцювальних рухи, їх особливості у виконанні.
6. Особливості музичного супроводу.
7. Костюми виконавців .

Література : 1, 2, 3, 4, 5,27,28.

Тема 9.2. ПРИНЦИПИ СЦЕНІЧНОЇ ОБРОБКИ ФОЛЬКЛОРНОГО ТАНЦЮ

Практичні заняття до теми 9.2.

Мета: опрацювати принципи обробки фольклорного танцю, взявши за основу літературні записи танцю або відеозразки і практично відтворити фрагменти композицій.

Практичні завдання

1. Опанувати питаннями обробки фольклорного танцю.
2. Охарактеризувати особливості першого принципу обробки танцю.
3. Опанування другим принципом обробки танцю на фольклорній основі.
4. Особливості третього принципу обробки танців.
5. Відтворення фольклорних джерел у постановках П.Вірського.

Література: 1, 2, 3, 4, 5,27,28.

Індивідуальне заняття до теми 9.2.

1. Працювати над вирішенням постановки фольклорного танцю (за вибором).
  2. Звернути увагу на ідентичність відтворення фольклорного матеріалу.
- Література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 27, 28*

Завдання для самостійної роботи до теми 9.2.

1. Підібрати відеофрагменти хореографічних композицій для практичної постановки.
  2. Підготувати й опанувати музику для підготовленого фрагмента.
  3. Вивчити лексику і просторові малюнки фрагментів композиції.
  4. Опанувати манеру і характер виконання обробки фольклорного танцю.
- Література: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 27, 28*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 9

Модульний контроль є результатом вивчення теми 9.2. Здобувач вищої освіти має знати принципи сценічної обробки фольклорного танцю; підготувати й опанувати музику для підготовленого фрагмента; вивчити лексику і просторові малюнки фрагментів композиції. Опанувати манеру і характер виконання. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

**МОДУЛЬ 10
ПОСТАНОВКА ПОБУТОВОГО ТАНЦЮ**

**Тема 10.1. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТИЛІЗАЦІЇ
В УКРАЇНСЬКОМУ ПОБУТОВОМУ ТАНЦІ**

Завдання для самостійної роботи до теми 10.1.

1. Підібрати відеофрагменти хореографічної композиції для практичної постановки.
  2. Підготувати і опанувати музичний матеріал.
  3. Опанувати лексику і просторові малюнки композиції.
  4. Опанувати манеру і характер виконання.
  5. Підготувати презентацію власної постановки.
- Література: 1, 2, 3, 4, 7, 14, 16, 17, 29*

Тема 10.2. ПОСТАНОВКА ПОБУТОВОГО ТАНЦЮ

Практичні заняття до теми 10.2.

Мета: здійснити постановку побутового танцю, використовуючи запис або відеоматеріали.

План

1. Постановка побутового танцю на основі літературного або відеоматеріалу.
2. Підготовка музичного матеріалу.
3. Етапи постановочної роботи.
4. Показ танцювальної композиції.

Практичні завдання

1. Визначити і виконати послідовність постановочного процесу.
2. На основі сценарно-композиційного плану здійснити постановку хореографічного твору побутової тематики з використанням запису або відеоматеріалів.
3. Визначити характер музики та її фрагментів відповідно до кожної частини танцю.
4. Здійснити роботу із солістами.
5. Постановка загальних частин композиції.
6. Визначити манеру, характер виконання твору.
7. Використання виразних засобів танцю, за допомогою яких буде розкрито художні образи.
8. Дотримуватися хронометражу.
9. Репетиційна робота із виконавцями.

Література: 1,2,3,4,7,14,16,17,29

Індивідуальне заняття до теми 10.2.

1. Підготовка робочого плану постановки – лексики, просторових малюнків.
2. Опрацювати зміст твору.
3. Підбір музичного матеріалу.
4. Підготовка лексичного матеріалу.

Література: 2, 3, 4, 5,14, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 10.2.

1. Працювати над постановкою побутового танцю на основі запису або відеоматеріалу.
2. Опрацювати музичний матеріал.
3. Здійснити поетапну постановку танцю.
4. Підготуватися до показу композиції побутового танцю.

Література : 1,2,3,4,7,14,16,17,29.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 10

Модульний контроль є результатом вивчення теми 10.2. Здобувач вищої освіти має на основі сценарно-композиційного плану здійснити та продемонструвати постановку хореографічного твору побутової тематики з

використанням запису або відеоматеріалів; визначити виразні засоби танцю, за допомогою яких буде розкрито художні образи. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 11. ДИТЯЧА ТЕМАТИКА В ХОРЕОГРАФІЇ

Тема 11.1. В. ВЕРХОВИНЕЦЬ – ФУНДАТОР ДИТЯЧОЇ ВОКАЛЬНО-ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Анотація до лекції 11.1.

В. Верховинець – невтомний пропагандист народної хореографії. Глибоке знання української етнографії, виключне розуміння завдань танцювального мистецтва, а також осмислений метод подачі матеріалу зробили його творчість живильним джерелом для багатьох поколінь аматорів і професіоналів народного хореографічного мистецтва.

Учень і послідовник М.В. Лисенка, перший український балетмейстер і фольклорист, переносив на сцену етнографічно-фольклорні замальовки та образи, звичаї з танцями, піснями, атрибуцією, розробив стилістику лексики, багато працював над музикою для українських танців.

Поєднання в методиці В.Верховинця прогресивних педагогічних тенденцій. «Весняночка» як перша книга ігор з піснями для дітей, видана в Україні. Роль «Весняночки» у справі виховання дітей у 20–30-і рр. ХХ століття, її актуальність.

Використання рухливих ігор, забавок, танців зі співами для дітей. Добір їхньої тематики відповідно до віку.

Моделювання програми та принципи творчої роботи педагога з урахуванням віку: доступність змісту гри чи танцю, відповідність внутрішньому світу дитини.

Твір «Весняночка» В.Верховинця та «Пори року» в ній.

Сприйняття довкілля за допомогою ігрових ситуацій. Імітація звичок звірів, птахів, яскравість вражень, радість від ігрових сюжетів. Призвичаювання до виконання елементарних трудових процесів тощо. Побудова «Весняночки» на основі фольклорного матеріалу власних авторських творів та кращих зразків заново переосмисленої музично-ігрової дитячої літератури своїх сучасників.

Ігровий зміст збірки, його здатність посісти важливе місце в процесі дитячого виховання. Конкретна мета та завдання як важливі складові педагогічного методу В.Верховинця.

План

1. Становлення В.Верховинця як хореографа.
2. В.Верховинець – науковець, дослідник, фольклорист.
3. Поєднання в методиці В.Верховинця прогресивних педагогічних тенденцій.
4. Твір «Весняночка» В.Верховинця.
5. Педагогічні методи В.Верховинця.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.1.

1. Ознайомитись з творчістю В.Верховинця.
  2. Охарактеризувати наукові доробки майстра
  3. Розглянути збірник дитячих пісень, ігор «Весняночка».
  4. Розібрати одну з дитячих ігор з кожного циклу «Пори року.»
- Література: 4,11,12,13,17,30.*

Тема 11.2. КАЗКА ЯК ОСНОВА СЮЖЕТНОГО ТАНЦЮ ДЛЯ ДІТЕЙ

Практичні заняття до теми 11.2.

Мета: оволодіти навичками постановки фрагментів хореографічних композицій казкової тематики для дітей; проаналізувати творчість композиторів і балетмейстерів, які використовували сюжети казок у своїх творах.

Практичні завдання

1. Розглянути та підібрати фрагменти дитячих балетів, проаналізувати музично-хореографічну драматургію.
2. Проаналізувати й опрацювати казкові та фантастичні сюжети для подальшої постановки, враховуючи вікову категорію виконавців.
3. Розробити драматургію відібраних сюжетів, розробити характеристику образів, підібрати лексичний матеріал.
4. Працювати над композиційною побудовою постановки.

Література: 4,11,12,13,17,30.

Індивідуальні заняття до теми 11.2.

1. Підібрати та опрацювати фрагменти хореографічних творів для дітей на відеоносіях.
2. Опрацювати зміст творів на дитячу тематику.
3. Опрацювати лексику, просторові малюнки, елементи пантоміми.
4. Опрацювати художні образи казкових персонажів.
5. Підібрати та проаналізувати музичний матеріал.

Література: 4,11,12,13,17,30.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.2

1. Підібрати тематику казкового жанру, використовуючи для зразка відеозапис балетних вистав і хореографічних постановок дитячих колективів.
2. Розробити композиційне бачення майбутньої постановки.
3. Працювати над фрагментами хореографічної постановки.

4. Опрацювати музичний матеріал.

Література: 4,11,12,13,17,29,30.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 11

Модульний контроль є результатом вивчення теми 11.2. Здобувач вищої освіти має створити та продемонструвати фрагмент хореографічної постановки у жанрі казки. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.
- 5.

МОДУЛЬ 12.

СПЕЦИФІКА ПОСТАНОВКИ ТАНЦЮ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Тема 12.1 СПЕЦИФІКА ПОСТАНОВОЧНОЇ РОБОТИ В ДИТЯЧОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ

Завдання для самостійної роботи до теми 12.1.

1. Опрацювати зразки хореографічних композицій для дитячого колективу.
2. Підібрати тему для власної постановки дитячої тематики.
3. Визначити назву, тему, жанр, форму, вид танцю.
4. Характерні танцювальні елементи: кроки, рухи, манера, характер, персонажі тощо. Характерні просторові малюнки.
5. Музика – характеристика, динамічні відтінки.
6. Підготувати презентацію хореографічної композиції на дитячу тему.

Література: 4,11,12,13,17,28,29,30

Тема 12.2 ПОСТАНОВКА ДИТЯЧОГО ТАНЦЮ НА СЮЖЕТНІЙ ОСНОВІ

Практичні заняття до теми 12.2.

Мета: опанувати специфіку постановочної роботи педагога-балетмейстера з дітьми різних вікових категорій.

Практичні завдання

1. Створення сюжетного номера. Визначення жанру та стилю.
2. Розробка запропонованих обставин та визначення подій і дієвих фактів.
3. Визначення виконавців, їх взаємовідносин, характерів та образів.
4. Розробка постановки для різних вікових категорій дітей.
5. Постановка танцю на дитячу тематику.

Література: 4,11,12,13,17,28,29,30

Індивідуальні заняття до теми 12.2.

1. Ретельний добір тематичного матеріалу для дітей різних вікових категорій
  2. Робота над компонентами постановки:
    - Визначення теми та ідеї твору.
    - Розробка композиційного плану.
    - Робота над музичним матеріалом.
    - Виразні засоби в хореографічній постановці.
- Література: 4,11,12,13,17,30*

Завдання для самостійної роботи до теми 12.2.

1. Працювати над творчим задумом.
  2. Підготувати композиційний план.
  3. Опрацювати музичний матеріал.
  4. Визначення виражальних засобів хореографічної постановки (костюми, оформлення, освітлення).
  5. Постановка танцю і репетиційна робота з виконавцями.
- Література: 4,11,12,13,17,28,29,30*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 12

Модульний контроль є результатом вивчення теми 12.2. Здобувач вищої освіти має зробити постановку танцю на дитячу тематику. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 13. ЛЕКСИКА ЯК ОСНОВА ТАНЦЮ

Тема 13.1 ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ТЕКСТ – ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Анотація до лекції 13.1.

Хореографічна лексика (хореографічний текст) охоплює терміни та поняття, які використовуються у хореографії для опису рухів, виразів і взаємодії танцюристів.

Поза – це статична або напівстатична позиція тіла танцюриста, яка може виражати емоції, характер або концепцію хореографічного твору. Позу можна використовувати для створення акцентів, плавного переходу між рухами або для підкреслення естетики танцю.

Міміка – це вираз обличчя танцюриста, який доповнює рухи тіла та передає емоції, настрої чи характери персонажів. Міміка є важливою частиною хореографічного образу, оскільки вона допомагає глядачеві зрозуміти сенс танцю і емоційний посыл.

Ракурс у контексті хореографії означає кут зору або перспективу, з якої виконується рух чи позиція. Ракурс може впливати на те, як сприймається танець, підкреслюючи певні елементи, такі як лінії тіла, динаміка рухів або взаємодія між танцюристами.

Жести – це рухи рук, ніг або інших частин тіла, які можуть мати значення або символіку. У хореографії жести використовуються для комунікації, вираження емоцій або підкреслення змісту танцю. Вони можуть бути як простими, так і складними, і можуть доповнювати загальний хореографічний образ.

Ці елементи взаємодіють один з одним, створюючи цілісність хореографічного твору та допомагаючи передати його емоційний і художній зміст.

Пластична характерність – це термін, що використовується в хореографії для опису виразності й особливостей рухів танцюриста, які передають певний характер, вікові чи національні особливості створюваного образу, настроїв або емоцію. Цей аспект танцю містить кілька ключових компонентів:

Стиль руху – кожен танець має свій унікальний стиль, що визначає, як рухаються танцюристи. Наприклад, класичний балет відрізняється строгою технікою і витонченістю, тоді як сучасний танець може бути більш вільним і експресивним.

Динаміка – пластична характерність також включає динамічні зміни в русі – швидкість, ритм, силу, плавність або різкість. Ці елементи допомагають передати емоційний зміст танцю і характер персонажа.

Взаємодія з простором – яким чином танцюрист взаємодіє з простором навколо себе (висота, напрямок руху, відстань до інших танцюристів) також є важливим аспектом пластичної характерності. Це може підкреслювати певні емоції або ідеї, закладені в хореографії.

Використання тіла – гнучкість, контроль, координація та використання різних частин тіла (плечі, руки, стегна) – все це створює унікальну пластичність рухів. Танцюрист може використовувати тіло для вираження емоцій, настрою або характеру персонажа.

Емоційна виразність – пластична характерність також передає емоції через рухи. Танцюрист може виразити радість, сум, гнів або інші почуття, використовуючи свої пластичні навички.

Усе це разом створює унікальний хореографічний образ, який дозволяє глядачеві відчувати глибину та багатогранність танцю. Пластична характерність є однією з основних складових, що робить танець виразним і захоплюючим.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.1.

1. Опанувати поняття «хореографічний текст» як один з основних компонентів композиції хореографічного твору, засіб вираження драматургії.
2. Охарактеризувати побудову хореографічного твору шляхом сполучення лексичних структур танцю.
3. Визначити лексику танцю і шляхи її збагачення.
4. Зв'язок хореографічної лексики та музики
5. Охарактеризувати кваліфікацію рухів.

Література : 4,5,7,10,17,22

Тема 13.2 ПОСТАНОВКА ТАНЦЮ З РОЗГОРНУТОЮ ЛЕКСИКОЮ

Практичні заняття до теми 13.2

Мета: оволодіти композиційними прийомами створення хореографічної постановки з розгорнутою лексикою .

Практичні завдання

1. Здійснити постановку хореографічної композиції з розгорнутою лексикою.
2. Ретельний добір тематичного матеріалу. Створення програми постановки, яка включає: творчий задум та етапи його реалізації.
3. Опанувати поняття «хореографічний текст» як один з основних компонентів композиції хореографічного твору, засіб вираження драматургічної побудови номеру.
4. Засвоїти побудову хореографічного твору шляхом сполучення лексичних структур танцю.
5. Підготувати й опрацювати лексику, просторові малюнки, комбінації, а також продумати манеру, характер виконавців.
6. На основі композиційного плану – визначення характеру музики, розбиття її на музичні відрізки відповідно до характеру кожної частини танцю.
7. Визначити виразні засоби танцю, за допомогою яких буде розкрито зміст номера; сценічне оформлення сцени (декорації, костюми, освітлення).
8. Постановка танцю і репетиційна робота із виконавцями.

Література: 4,5,7,17,22

Індивідуальні заняття до теми 13.2.

1. Працювати над розробкою лексичного матеріалу постановки та їх реалізація.
2. Застосування жестів ,поз в постановочній роботі.
3. Опрацювання лексичних комбінацій створених для постановки.
4. Поєднання лексичного та музичного матеріалів.

Література: 4,5,7,17,22

Завдання для самостійної роботи до теми 13.2.

1. Розглянути різноманітний лексичний матеріал для втілення задуму постановки.
2. Опрацювати рухи, які є основою постановочної роботи.

3. Працювати над лексичним і музичним матеріалом. Відповідність лексики музично-образному вирішенню постановки.
4. Працювати над практичним втіленням постановки.
Література: 2,3, 4,5,7,17,22

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 13

Модульний контроль є результатом вивчення теми 13.2. Здобувач вищої освіти має здійснити постановку хореографічної композиції на матеріалах побутового танцю з розгорнутою лексикою. Прилюдний показ твору. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (0–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 14. ТАНЕЦЬ ІЗ РОЗГОРНУТОЮ ЛЕКСИКОЮ

Тема 14.1. РІЗНОМАНІТНІСТЬ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ

Завдання для самостійної роботи до теми 14.1.

Опрацювати методичні матеріали «Лексика українського народно-сценічного танцю» К. Василенка (розділ II).

Проаналізувати зразки хореографічного мистецтва кращих колективів України (відеоматеріали).

Ознайомитися з відеоматеріалами Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П.Вірського.

Література: 1,2,3,4,7,29.

Тема 14.2. ЗБАГАЧЕННЯ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ ФОРМОТВОРЧИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Практичні заняття до теми 14.2.

Мета: проаналізувати елементи синтезу класичного і народного танців, прослідкувати вплив класичного танцю на форму і зміст українського народно-сценічного танцю, в запропонованих хореографічних фрагментах.

Практичні завдання

1. Проаналізувати структуру створених композицій.
2. Проаналізувати елементи впливу класичного танцю на український народний танець.

3. Проаналізувати хореографічні композиції що створені П.Вірським - перегляд та аналіз відео матеріалів. Розучити фрагменти композицій П.Вірського.
4. Опрацювати питання взаємозбагачення класичного та народних танців, що розширює межі пластичної мови, надає їй багатоплановості.
5. Підібрати хореографічні фрагменти з балетів створених на основі української теми.
Література: 1,2,3,4,7,14, 20, 23,24,25,29

Завдання для самостійної роботи до теми 14.2.

1. Проаналізувати використання елементів класичного танцю у постановках П.Вірського.
2. Розглянути лексику народного танцю національних меншин як джерело збагачення хореографічної культури України.
3. Працювати над відбором хореографічних фрагментів із балетів, створених на основі української тематики.
Література: 1,2,3,4,7,14, 20, 23,24,25,29

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 14

Модульний контроль є результатом вивчення теми 14.2. Здобувач вищої освіти має проаналізувати елементи впливу класичного танцю на український народний танець; підібрати та виконувати фрагменти хореографії із балетів, поставлених на українській тематиці. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 15 ПОСТАНОВКИ ТАНЦЮ ЗА ЗАПИСОМ

Тема 15.1 МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПОСТАНОВКИ ТАНЦЮ ЗА ЗАПИСОМ

Завдання для самостійної роботи до теми 15.1

1. Опрацювати методичні принципи постановки танцю за записом.
2. Методичний розбір рухів, манери виконання, характеру .
3. Характерні просторові малюнки танців.
4. Костюми, аксесуари , тощо.

5. Музичний супровід у танці – характеристика, особливі динамічні відтінки.
Література: 4,5,7,17,29

Тема 15.2 ПОСТАНОВКА ТАНЦЮ ЗА ЗАПИСОМ

Практичні заняття до теми 15.2.

Мета : набути навички постановки танцю за відео записом, використовуючи постановки відомих хореографів та балетмейстерів.

Практичні завдання

1. Опрацювати використання інтерактивного методу постановки танцю за записом – розучування з використанням відеозапису твору.
2. Проаналізувати варіанти використання сценічного простору, побудову мізансцен, які прийоми застосовані балетмейстером для правильного сприйняття глядачем думки та ідеї танцю.
3. Вивчити особисто та розучити зі здобувачами фрагменти танців за записом. На початок розучування:
  - пояснити зміст танцю, характер і манеру виконання рухів.
  - вивчити рухи, просторові малюнки, передати характер та образи.

Література: 4,5,7,17,29

Індивідуальні заняття до теми 15.2.

1. Підібрати відеоматеріал для постановки танцю за записом.
2. Працювати над рухами та малюнками танцю.
3. Опрацювати музичний матеріал, відповідність рухів музиці.
4. Підготуватись до постановочної роботи з виконавцями.

Література: 2, 3, 4, 5, 7,29

Завдання для самостійної роботи до теми 15.2.

1. Охарактеризувати основні методичні засади постановки танцю за записом.
2. Працювати над постановками танців за записом.
3. Звернути увагу на специфіку постановки танцю за записом з відеоносіїв.

Література : 2, 3, 4, 5, 7,29

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 15

Модульний контроль є результатом вивчення теми 15.2. Здобувач вищої освіти має продемонструвати фрагмент або танець за записом відомого хореографа, балетмейстера, передати задум автора. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;

4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 16. ХОРЕОГРАФІЧНА ДРАМАТУРГІЯ В СЮЖЕТНОМУ ТАНЦІ

Тема 16.1. ДРАМАТУРГІЯ СЮЖЕТНОГО ТАНЦЮ

Анотація до теми 16.1.

Сюжет (франц. *sujet* від лат. *subjectum* – тема, предмет, причина, привід, підлеглий) – безперервний ланцюг подій, поєднаних причинно-часовими зв'язками, образне відтворення яких розкриває у поступовому, динамічному русі ідею хореографічного твору. За допомогою сюжету балетмейстер відображає буття, змальовує характери персонажів, їхні дії, вчинки, взаємини.

У сюжеті розкривається зміст хореографічного твору через розгортання певного конфлікту, а також взаємин між персонажами, відображаються суспільні відносини, даються картини формування й розвитку людських характерів.

Драматургія як хореографічне перетворення первісного стану образів сюжетного номеру. Поняття «драматургія» (від грецької – драма, що означає дія); сюжет – послідовний зв'язок подій у тимчасовому розвитку; подія як факт, обставина, подія, що змушують героїв до дії. Ж.Ж.Новер про драматургічну побудову балету та хореографічного твору.

Драматургія як закон розвитку і побудови дії, завдяки чому виникає емоційна напруга – драматизм.

Структуру основних частин драматургії: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація та розв'язка. Визначення цих понять.

Різновиди сюжетних композицій та їх особливості:

- ігрові;
- тематичні;
- сюжетні;
- гостросюжетні.

План

1. Синтез теми, ідеї та сюжету хореографічного твору.
2. Образи – характери дійових осіб і запропоновані обставини хореографічної дії.
3. Тема, ідея, сюжет у танці.
4. Конфлікт як відмінна риса сюжетного танцю.
5. Музика – рушійна сила сюжетної композиції.

Завдання для самостійної роботи до теми 16.1.

1. Охарактеризувати складові драматургічної дії в сюжетному танці.
2. Поняття – тема, ідея, сюжет.
3. Основні частини драматургічної побудови хореографічної постановки.

4. Значення музики у формуванні танцювальної пластики.
5. Пантоміма в танці.
6. Опрацювати принципи розвитку композиції в постановочній роботі.
7. Провести аналіз підготовленого хореографічного твору з позиції його побудови за законами драматургії.
8. Підготовка презентації майбутньої постановки.

Література: 4,5,6,18,19.

Тема 16.2 МУЗИКА ЯК ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПОСТАНОВКИ

Практичні заняття до теми 16.2.

Мета: опрацювати різноманітність форм і методів аналізу музики для практичного втілення задуму балетмейстера.

Практичні завдання:

1. Аналіз композиції танцю. Визначити:
  - жанр музичного твору; зміст; музичну драматургію; музичну форму;
  - сюжетну форму яка поєднує принципи контрастності, видозміни, переробки та повторності;
  - поліфонічні види – канон, фуга, поліфонічні варіації.
2. Визначити частини музичного твору, скільки разів повторюються динамічні відтінки, характер. Ступінь звучання при виконанні (форте, піано).
3. Визначити характер кожної частини (різкий, грайливий, м'який, повітряний, жартівливий, легато, стаккато).
4. Розподіл частин музичного твору на періоди, речення, музичні фрази.
5. Визначити ритмічний малюнок, підкреслити ритмічні частки (синхронність). Вказати розбіжність ритмічних і метричних часток (синкопа).

Індивідуальні заняття 16.2.

1. Підготувати і проаналізувати зразки музики куплетної та варіативної музики.
2. Підібрати і проаналізувати музику для сюжетного номеру з контрастною побудовою.

Література: 4,5,6,7,17,18,24

Завдання для самостійної роботи до теми 16.2.

1. Визначити жанр, зміст, музичну драматургію хореографічної композиції.
2. Визначити характер, музичний розмір, динамічні відтінки хореографічної мініатюри.
3. Розглянути відповідність музичного та лексичного матеріалу.
4. Розкриття образів та виразності за допомогою музики.

Література: 4,5,6,7,17,18,24

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 16

Модульний контроль є результатом вивчення теми 16.2. Здобувач вищої освіти має продемонструвати авторське бачення підібраного музичного твору - інструментального, пісенного.

Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 17

СЮЖЕТНИЙ ТАНЕЦЬ. ТАНЕЦЬ МАЛОЇ ФОРМИ=МІНІАТЮРА.

Тема 17.1 ХОРЕОГРАФІЧНА МІНІАТЮРА ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ СЮЖЕТНОГО ТАНЦЮ.

Завдання для самостійної роботи до теми 17.1

1. Хореографічна мініатюра в хореографії - визначення .
2. Розкрити зміст хореографічної мініатюри в питаннях:
  - значимість конфлікту, який відображається у сюжеті;
  - художня майстерність автора і виконавців у розгортанні сюжету.
2. Визначити особливості хореографічної драматургії мініатюр.
3. Форми мініатюр за кількісним складом.
4. На запропоновану педагогом музику розробити тему хореографічної мініатюри. Визначити пластичний мотив, скласти розгорнутий етюд на 32-64 такти.
5. Опрацювати і проаналізувати відеоматеріали на тему танцю малої форми – мініатюри.

Література: 1,2,3,4,5,7,17

Тема 17.2. ПОСТАНОВКА СЮЖЕТНОГО ТАНЦЮ З РОЗВИНУТОЮ ДРАМАТУРГІЄЮ

Практичні заняття до теми 17.2.

Мета: постановка сюжетного танцю з розвинутою драматургією.

Практичні завдання

1. Визначення теми, ідеї та сюжету хореографічного твору.
2. Ретельний вибір музичного матеріалу.
3. Підготовка та опрацювання змісту сценарно-композиційного плану.

4. Ретельний добір характерних образів, персонажів, типажів.
5. Поетапна постановка номеру.
6. Робота над технікою та культурою виконання рухів.
7. Робота над акторською майстерністю.
8. Творчий показ хореографічного твору, наступне обговорення та аналіз.

Література: 1,2,3,4,5,7,17

Індивідуальні заняття до теми 17.2.

1. Працювати над розробкою сюжету.
2. Підбір музичного матеріалу.
3. Опрацювання лексичних комбінацій створених для постановки.
4. Робота над окремими фрагментами номеру.

Література: 1,2,3,4,5,7,17

Завдання для самостійної роботи до теми 17.2.

1. Визначення теми, ідеї та сюжету хореографічного твору.
2. Опрацювання музичного матеріалу.
3. Підготовка та опрацювання змісту сценарно-композиційного плану.
4. Робота над вирішенням характерних образів, персонажів, типажів.
5. Поетапна постановка номеру.
6. Робота над технікою та культурою виконання рухів.
7. Робота над акторською майстерністю.
8. Робота над практичним втіленням сюжетного номеру різножанрових за змістом та видами хореографії. Дозволяється мала форма.

Література: 1,2,3,4,5,7,17

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 17

Модульний контроль є результатом вивчення теми 17.2. Здобувач вищої освіти має створити сюжетний номер; визначити жанр, стиль виконавців та їх взаємовідносини. Дозволяється сюжетний номер мініатюра.

Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 18. СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФОЛЬКЛОРУ

Тема 18.1 ФОЛЬКЛОРНІ ДЖЕРЕЛА ЯК ОСНОВА СУЧАСНОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

Завдання для самостійної роботи до теми 18.1.

1. Опанувати поняття і зміст українського традиційного фольклору з точки зору використання його як основу в хореографічних композиціях.
2. Здійснити огляд українських свят, обрядів і традицій як джерела форм танцю, балету, сценічних дійств тощо.
3. Опрацювати обрядову термінологію:
  - звичай – оприлюднена та узаконена дія, поведінка людей, які беруть участь в обряді;
  - ритуал – традиційна форма здійснення обряду;
  - гра – засіб спілкування учасників обрядових дійств;
  - традиція – історично сформовані усталені погляди, уявлення, звичаї народу.
4. Ознайомитися з розподілом і взаємовпливом церковно-релігійних і світських обрядів, традицій і звичаїв, визначити їх характерні особливості.
5. Опрацювати свята календарного циклу – весняні (веснянки), літні (купальські), осінні (обжинки), зимові (новорічні).
6. Традиції народу, їх спадкоємність, виникнення нових традицій, відображення їх в хореографічному мистецтві.
7. Сучасна інтерпретація фольклору як основний метод постановочної роботи.
8. Сучасний хореографічний твір як вираження думок та ідей, важливих для сучасної людини.
9. Сучасне відтворення будь-якого явища – казкового, фантастичного історичного, обрядового та інших сюжетів. Добір для сучасного хореографічного твору відповідної музики.

Література: 1,2,3,4,7,14,17

Тема 18.2. ФОРМИ СУЧАСНОЇ СТИЛІЗАЦІЇ ФОЛЬКЛОРУ У ХУДОЖНЬОМУ ЗАДУМІ БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Практичні заняття до теми 18.2.

Мета: постановка фрагментів хореографічної композиції з використанням фольклору.

Практичні завдання

1. Принципи створення хореографічної композиції:
  - вивчення фольклорного матеріалу;
  - створення композиційного плану, який складається із певної кількості епізодів, в кожному з них детально викладено опис дії;
  - добір музики, створеної композитором або підготовленої фонограми;
  - створення всього тексту і всіх частин особисто постановником;
  - показ створеного матеріалу виконавцям;
  - творчий показ із наступним аналізом.
2. Хореографічна композиція відображає основні елементи фольклорних джерел, важливою складовою є музичний супровід.

Література: 1,2,3,4,7,14,17

Завдання для самостійної роботи до теми 18.2.

1. Опрацювати тематику фольклорного матеріалу.
2. Підібрати фрагменти для постановки, в основі яких – фольклорний матеріал.
3. Опрацювати музичний матеріал.
4. Опрацювати художні образи дійових осіб.
5. Опрацювати лексику і просторовий малюнок у фрагменті фольклорного номеру.
6. Працювати над постановкою фрагментів хореографічного твору за вибором здобувача .

Література: 1,2,3,4,7,14,17

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 18

Модульний контроль є результатом вивчення теми 18.2. Здобувач вищої освіти має опрацювати тематику на фольклорному матеріалі; підібрати фрагменти для постановки, в основі яких – фольклорний матеріал; підібрати музику; опрацювати художні образи дійових осіб. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бали):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 19.

СУЧАСНА ТЕМА В НАРОДНОМУ ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Тема 19.1. СУЧАСНА ТЕМА ЯК ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

Анотація до лекції 19.1

Постановочна робота над сучасною темою як одне з основних завдань у хореографічному колективі.

Створення композицій сучасної тематики на основі народних традицій, де національний характер і своєрідність колориту поєднані із сучасними танцювальними формами.

Глибоке вивчення балетмейстером сучасних тенденцій у розвитку хореографічного мистецтва. Пошук тем на основі життя, праці та побуту сучасника.

Внесок у розвиток української національної хореографії видатних балетмейстерів: *П.Вірський, М.Вантух, Л.Калінін, В.Дебелий - Київ, К.Балог, І.Попович – Закарпаття, Д.Ластівка – Буковина, В.Петрик – Прикарпаття, Г.Клоков – Дніпропетровщина, Р.Малиновський – Житомищина.*

План

1. Сучасні тенденції у розвитку народно-сценічної хореографії.

2. Тема, ідея та мета хореографічного твору.
3. Джерела сучасних постановок.
4. Створення образів сучасників, типізація образів.
5. Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії ім. П. Вірського, його значення.
6. Взаємовплив аматорського і професійного хореографічного мистецтва.
7. Видатні балетмейстери української народно-сценічної хореографії. Огляд творчості та кращих постановок.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.1.

1. Опрацювати літературні джерела для постановки сучасної композиції.
2. Визначити тематику для майбутньої постановки на сучасну тему.

Література: 2,3, 4,7,9,10,14,19,20,21

Тема 19.2. ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Практичні заняття до теми 19.2.

Мета: ознайомитись з основними поняттями створення художнього образу в хореографічному мистецтві.

Практичні завдання

Головні завдання в підготовці до практичного втілення художнього образу:

- 1) визначення ідеї твору, його складові та музичне вирішення;
- 2) характерні особливості образу твору в цілому та образів-персонажів через форму, малюнок та текст;
- 3) лінію дії образів через сюжет та драматургічну побудову твору.

Образний початок, притаманний найпростішим побутовим і народним танцям, виявляючись у їхній емоційній наповненості та змістовній характерності, а іноді й у зображальних елементах.

Відтворення переконливого художнього образу через дії героя: логічні, правдиві, природні.

Література: 4,7,17,21,28

Індивідуальні заняття до теми 19.2.

1. Опрацювати сутність художнього образу в танці.
2. Опрацювати характеристики художнього образу в танці.
3. Працювати над образами через відтворення їх за допомогою дієвості героїв.

Література: 4,7,17,21,28

Завдання для самостійної роботи до теми 19.2.

1. Працювати над теоретичними аспектами створення художнього образу в танці.

2. Працювати над образами через відповідний хореографічний текст (лексику) та виражальні засоби, музичну основу.
Література: 4,7,17,21,28

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 19

Модульний контроль є результатом вивчення теми 19.1. Здобувач вищої освіти має створити композицію сучасної тематики на основі народних традицій, де національний характер і своєрідність колориту поєднані із сучасними танцювальними формами.

Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;

МОДУЛЬ 20.

ЛІТЕРАТУРНО-ДРАМАТУРГІЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Тема 20.1. ДЖЕРЕЛА ДЛЯ КОМПОЗИЦІЇ СЮІТНОЇ ФОРМИ

Завдання для самостійної роботи до теми 20.1.

1. Розглянути літературні джерела як важливу складову у створенні хореографічної постановки, композиції, сюїти.
2. Охарактеризувати джерела, які лягають в основу хореографічної постановки: народна драма, музика, фольклор, етнографія, реальні життєві ситуації, історичні джерела.
3. Визначити характер музики відповідно до кожної частини постановки.
4. Визначити стиль майбутньої хореографічної постановки, сюїти, композиції.

Література: 4,5,6,7,17

Тема 20.2. ДРАМАТУРГІЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ СЮІТНОЇ ФОРМИ

Практичні заняття до теми 20.2.

Мета: опрацювати структуру хореографічної композиції сюїтної форми відповідно до закону драматургічної побудови, розробити композиційний план та працювати над його практичним втіленням.

Практичні завдання

1. Підготувати композиційний план постановки.
2. Розробити ідейно-тематичний аналіз.
3. Опрацювати фрагменти майбутнього хореографічного твору відповідно до закону драматургічної побудови: Експозиція, Зав'язка, Розвиток дії.

4. Етапи постановки твору:
  - опрацювання змісту хореографічного твору;
  - робота з солістами;
  - робота з масовими сценами;
  - постановка мізансцен;
  - робота з музичним матеріалом;
  - робота по створенню художнього образу в танці.

Література: 4,5,6,7,17

Індивідуальні заняття до теми 20.2.

1. Визначити ідейно-тематичний аналіз постановки.
  2. Розробити драматургічну побудову майбутнього хореографічного твору.
  3. Працювати над формуванням музичного матеріалу майбутньої постановки.
- Література: 4,5,6,7,17*

Завдання для самостійної роботи до теми 20.2

1. Опрацювати і проаналізувати музику до танцювальної композиції сюїтної форми.
  2. Проаналізувати характер музики.
  3. Працювати над етапами постановки хореографічного твору.
  4. Підготуватись до практичного втілення фрагменту хореографічної композиції, сюїти, постановки.
- Література: 4,5,6,7,17*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 20

Модульний контроль є результатом вивчення теми 20.1,20.2. Здобувач вищої освіти має визначити стиль хореографічної постановки, виразні засоби у танці, за допомогою яких буде розкрито зміст номера, та демонструє фрагмент постановки. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 21. КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПЛАН ЯК СЦЕНАРІЙ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Тема 21.1. СЦЕНАРНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПЛАН ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ СЮІТНОЇ ФОРМИ

Анотація до лекції 21.1

Сценарно-композиційний план повинен починатися з назви твору, визначення його теми, ідеї, жанру, форми, виду. Обов'язково треба визначити час і місце дії твору. Тільки правильне визначення часу та місце дії дає можливість постановнику грамотно використовувати лексику, манеру виконання, костюми тощо. Обов'язковим є визначення дійових осіб, їх характеристика. З'ясувавши всі важливі моменти, можна приступати до створення дії танцю, його драматургії, визначення взаємовідносин дійових осіб. Зміст танцю, вся його дія докладно викладається за законами драматургії з характеристикою і обґрунтуванням вчинків дійових осіб: послідовно надається опис композиції, експозиції, зав'язки, ступені розвитку дії, кульмінації, розв'язки. По суті, це *сценарій* майбутнього хореографічного твору. У композиційному плані корисно додати схеми та креслення характерного рішення найбільш важливих моментів і епізодів дії.

Композиційний план є важливим для балетмейстера, тому що дає можливість майже повністю побачити та відчути майбутній хореографічний твір.

План

1. Сценарно-композиційний план – дороговказ для створення масової хореографічної постановки.
2. Структура сценарно-композиційного плану.
3. Ідейно-тематичний аналіз.
4. Характеристика дійових осіб.
5. Драматургічна побудова постановки.
6. Музичний матеріал, його особливості.
7. Сценічне оформлення, костюми виконавців.

Література: 4, 5,6, 7, 17,18

Завдання для самостійної роботи до теми 21.1.

1. Працювати над обґрунтуванням вибору теми.
2. Працювати над розробкою сценарно-композиційного плану хореографічного твору.
3. Визначитись з назвою, сюжетом, темою та ідеєю.
4. Опрацювати та визначити хореографічні образи.
5. Визначити драматургічну складову постановки.
6. Працювати над музичним матеріалом.

Література: 4, 5,6, 7, 17,18

Тема 21.2. ЕТАПИ РОБОТИ БАЛЕТМЕЙСТЕРА ПО СТВОРЕННЮ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Практичні заняття до теми 21.2

Мета: здійснити постановку композиції сюїтної форми фрагментарно, відповідно до етапів постановочного процесу.

Практичні завдання

1. Творчий задум – це перший етап в роботі балетмейстера над хореографічним твором.

2. Пошук нових тем і сюжетів.
  3. Підготовка програми (літературної основи майбутнього твору).
  4. Підготовка сценарно-композиційного плану (на основі програми майбутнього твору).
  5. Робота з музичним матеріалом.
  6. Створення хореографічного твору. Створення лексики і просторового малюнку відповідно до художнього образу,
  7. Постановочна робота з виконавцями. Розучування композиції з виконавцями – кульмінація, розв'язка.
  8. Підготовка до виступу на сцені.
  9. Робота з художником, сценографом.
  10. У заключній стадії створюється світлова партитура.
- Література: 4,5,6,17,18,27,28*

Індивідуальне заняття до теми 21.2

1. Працювати над сценарно-композиційним планом постановки.
  2. Проаналізувати музичний матеріал.
  3. Опрацювати просторовий малюнок і лексику хореографічного твору.
  4. Опрацювати художні образи твору.
  5. Працювати над манерою, характером виконання постановки.
- Література: 4,5,6,17,18.*

Завдання для самостійної роботи до теми 21.2.

1. Постановка фрагментів танцювальної сюїти, композиції, вистави.
  2. Опрацювати теоретичну частину.
  3. Скласти сценарно-композиційний план хореографічної постановки.
  4. Постановка епізодів із солістами, типажами, іншими дійовими особами.
  5. Постановка масових епізодів.
- Література: 4,5,6,17,18,27,28.*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 21

Модульний контроль є результатом вивчення теми 21.2. Здобувач вищої освіти має здійснити постановку композиції сюїтної форми фрагментарно, відповідно до етапів постановочного процесу. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

МОДУЛЬ 22.

СТВОРЕННЯ МАСОВОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ, СЮЇТИ.

Тема 22.1. СЦЕНОГРАФІЯ – ОДИН ІЗ ВИРАЖАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ХОРЕОГРАФІЇ

Завдання для самостійної роботи до теми 22.1.

1. Охарактеризувати роботу балетмейстера з художником.
2. Визначити як відбувається оформлення сценічного простору.
3. Особливості сценічного одягу.
4. Здійснити перегляд відеозапису зразків художнього оформлення спектаклів і окремих танцювальних композицій із наступним аналізом прийомів, застосованих художниками для більш яскравого втілення задуму балетмейстера.

Література: 2, 3, 4, 5,6, 7, 8, 17, 26, 27, 28.

Тема 22.2. ПОСТАНОВКА МАСОВОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ, СЮЇТИ

Практичні заняття до теми 22.2

Мета: постановка масової сюжетної хореографічної композиції, сюїти, створених самостійно за задумом здобувача.

Практичні завдання

1. Підготувати та розробити композиційний план постановки і втілити його на практиці.
2. Опрацювати музичний матеріал постановки.
3. Розучити танець із виконавцями.
4. Відпрацювати хореографічну лексику, просторові малюнки.
5. Здійснити роботу по створенню художнього образу.

Література: 2, 3, 4, 5,6, 7, 8, 17, 26, 27, 28.

Індивідуальне заняття до теми 22.2.

1. Працювати над практичним втіленням задуму. Постановочна робота.
2. Репетиційна робота. Робота із солістами. Робота над масовими сценами.

Література: 2, 3, 4, 5,6, 7, 8, 17, 26, 27, 28.

Завдання для самостійної роботи до теми 22.2

1. Працювати над практичним втіленням масової хореографічної постановки відповідно до сценарно-композиційного плану.
2. Опрацювати музичний матеріал постановки.
3. Працювати над лексичним матеріалом.
4. Здійснити роботу по створенню художнього образу.
5. Підбір костюмів і реквізиту.
6. Працювати над презентацією хореографічної постановки, композиції, сюїти.

Література: 2, 3, 4, 5,6, 7, 8, 17, 26, 27, 28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 22

Модульний контроль є результатом вивчення теми 22.2. Здобувач вищої освіти має зробити постановку масової сюжетної хореографічної композиції, сюїти, в основу якої здобувач самостійно визначає хореографічний матеріал широкого спектру і діапазону, використовуючи різноманітність виразних засобів хореографічного мистецтва. Формою проведення модульного контролю є практичне заняття.

Критерії оцінювання (1–2 бала):

1. Створення хореографічного номеру з урахуванням всіх відповідних вимог – 0,5 бала;
2. Робота з виконавцями – 0,5 бала;
3. Виконавська майстерність, виразність – 0,5 бала;
4. Взаємозв'язок музики і хореографії – 0,5 бала.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ I семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	3	3x 1= 3			
2	Практичні заняття	3	3x 3= 9	3x5= 15	3x4=12	3x4= 12
3	Індивідуальні заняття	3			3x2=6	3x2=6
5	Модульний контроль	2	2	2	2	2
	Усього за модуль		14	17	20	20
	Екзамен		29			
	Разом з дисципліни		14+17+20+20+29=100			

II семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			5 модуль	6 модуль	7 модуль	8 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	3	3x 1= 3			
2	Практичні заняття	3	3x 4= 12	3x5= 15	3x4=12	3x4= 12
3	Індивідуальні заняття	3			3x2=6	2x3=6
5	Модульний контроль	2	2	2	2	2
	Усього за модуль		17	17	20	20
	Залік		26			
	Разом з дисципліни		17+17+20+20+26=100			

III семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			9 модуль	10 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудит. роботі	3	3x1=3	-
2	Практичні заняття	6	6x 3 = 18	6 x 4 = 24
3	Індивідуальні заняття	3	3x2=6	3x2=6
4	Модульний контроль	2	2	2
	Усього за модуль		29	32
	Екзамен		39	
	Разом з дисципліни		29+32+39=100	

IV семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			11 модуль	12 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудит. роботі	3	3x1=3	-
2	Практичні заняття	6	6x 3= 18	6x 4 = 24
3	Індивідуальні заняття	3	2x3=6	2x3=6
5	Модульний контроль	2	2	2
	Усього за модуль		29	32
	Залік		39	
	Разом з дисципліни		29+32+39=100	

V семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			13 модуль	14модуль	15 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудит. роботі	3	1x3=3	-	-
2	Практичні заняття	4	3x 4= 12	5x 4 = 20	4 x 4 = 16
3	Індивідуальні заняття	3	2x3=6		2x3=6
4	Модульний контроль	2	2	2	2
	Усього за модуль		23	22	24
	Екзамен		31		
	Разом з дисципліни		23+22+24+31=100		

VI семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			16 модуль	17 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудит. роботі	3	3x1=3	-
2	Практичні заняття	6	6x 3= 18	6x 4 = 24
3	Індивідуальні заняття	3	2x3=6	2x3=6
5	Модульний контроль	2	2	2
	Усього за модуль		29	32
	Залік		39	
	Разом з дисципліни		29+32+39=100	

VII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			18 модуль	19 модуль	20 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудит. роботі	3		1x3=3	
2	Практичні заняття	4	5x 4= 20	3x 4 = 12	4 x 4 = 16
3	Індивідуальні заняття	3		2x3=6	2x3=6
4	Модульний контроль	2	2	2	2
	Усього за модуль		22	22	24
	Екзамен		32		
	Разом з дисципліни		22+22+24+32=100		

VIII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			21 модуль	22 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудит. роботі	3	1x3=3	
2	Практичні заняття	6	3x 6= 18	4 x 6= 24
3	Індивідуальні заняття	3	2x3=6	2x3=6
4	Модульний контроль	2	2	2
	Усього за модуль		29	32
	Екзамен		39	
	Разом з дисципліни		29+32+39=100	

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ/ЕКЗАМЕНУ.

1. У чому полягає діяльність педагога, балетмейстера, хореографа?
2. Чим відрізняється робота педагога-балетмейстера від балетмейстера репетитора?
3. Специфіка діяльності педагога-балетмейстера у балетній трупі, ансамблях народного танцю, аматорських колективах.
4. Що таке «композиція танцю»?
5. Що таке «танцювальна композиція»?
6. Що таке «малюнок танцю»?
7. Які види малюнків танцю існують?
8. Що таке «хореографічна лексика»?
9. Які бувають види та напрямки хореографічної лексики?
10. Що таке «драматургія танцю»?
11. Чим «музично-танцювальна драматургія» відрізняється від «сценарної драматургії»?
12. Що таке «хореографічний образ», «хореографічна характерність»?
13. Наведіть приклади виразних хореографічних образів з класичної спадщини?
14. Що первинне в хореографічному мистецтві: музика чи танець? І чому?
15. Наведіть приклади малої та великої хореографічної форми.
16. Дайте визначення поняття «хореографія», «танець».
17. Основні види танцю. Дати характеристику.
18. Жанри танцю. Дати характеристику.
19. Дайте визначення понять «ритм» і «темп».

20. Хореографічні малюнки. Їх види. Закон сценічної рівноваги.
21. Визначення хоровода.
22. Специфіка постановки хороводів згідно з їх класифікацією.
23. Планшет сцени.
24. Хореографічна мова та все, що до неї належить.
25. Ракурс і графіка руху. Прийоми сценічного простору.
26. Дайте визначення поняття «композиція танцю», «архітектоніка».
27. Поняття «зміст» і «форма» в танці.
28. Що таке тема, ідея та наскрізна дія хореографічного твору?
29. Графічна побудова хореографічного твору.
30. Що таке образ, художній образ, надзавдання актора?
31. Дайте визначення поняття «пантоміма».
32. Різниця між танцем і пантомімою.
33. Що таке «хореографічна лексика»?
34. Характеристика зображальних і виражальних поз.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Екзаменаційні та залікові вимоги

- Застосування теоретичних знань на практиці.
- Вміння робити власні висновки та узагальнення.
- Створення номеру з урахуванням вимог.
- Розкриття задуму балетмейстера, драматургії номеру.
- Опанування виконавської майстерності та виразності. Відтворення характеру і манери виконання.
- Опанування комбінаціями та етюдами.
- Систематизація знань у практичній складовій дисципліни «Мистецтво балетмейстера».

Критерії оцінювання до практичних занять

Модулі: 1 - 8 (1–3 бала)

- Відтворення балетмейстерського задуму та робота з виконавцями – 0,5 бала;
- Оригінальність і креативність хореографічної постановки – 1 бал;
- Виконавська майстерність та виразність – 1 бал;
- Відповідність лексики музичному образу – 0,5 бала.

Модулі: 9–12, 16, 17, 21, 22 (1–6 балів)

- Відтворення балетмейстерського задуму та робота з виконавцями – 1 бал;
- Оригінальність і креативність хореографічної постановки – 2 бала;
- Виконавська майстерність та виразність – 2 бала;
- Відповідність лексики музичному образу – 1 бал.

Модулі: 13–15, 18-20 (1–4 бала)

- Відтворення балетмейстерського задуму та робота з виконавцями – 1 бал;
- Оригінальність і креативність хореографічної постановки – 1 бал;
- Виконавська майстерність та виразність – 1 бал;
- Відповідність лексики музичному образу – 1 бал.

Критерії оцінювання до індивідуальних занять

- Втілення балетмейстерського задуму – 1 бал;
- Опанування лексичним матеріалом та малюнком танцю – 1 бал;
- Робота над образним вирішенням хореографічної постановки – 1 бал.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА.

Відповідь здобувача оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
  - володіє технікою виконання рухів, виконавською майстерністю, артистизмом, музикальністю;
  - хореографічну постановку створює згідно вимог та випрацьовує з виконавцями; володіє креативністю пластичного мислення.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - застосовує теоретичні знання на практиці та робить певні узагальнення;
  - виявляє хороші знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - хореографічну постановку створює з певними неточностями щодо вимог і відпрацювання з виконавцями;
  - володіє технікою та манерою виконання.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
  - відображає знання програми навчальних дисципліни;
  - хореографічну постановку створює і відпрацьовує з виконавцями послідовно, але не виразно;
  - техніка виконання рухів, виконавська майстерність має певне недоліки, спостерігається поверхневий підхід.
  - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо здобувач демонструє знання дисципліни недостатньо поверхнево і непослідовно;
  - хореографічна постановка і відпрацювання з виконавцями мають суттєві недоліки;
  - номер потребує доопрацювання;

- тема ідея твору та задум балетмейстера не розкрито в повній мірі;
- техніка виконання рухів і виконавська майстерність слабкі, невиразні.
- **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, що свідчить про наявність прогалин у знаннях;
- хореографічний номер створено з помилками не враховані зауваження та рекомендації викладача;
- постановка виконана з помилками.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:
  - - відсутність знань або їх безсистемність та поверховість;
  - - власна постановка створена не повністю або відсутня.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не виконував завдань і не демонстрував зацікавленості в навчальному процесі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі видинавчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Білошкурський В., Шалапа С., Перепелкін В. Танцювальне мереживо Полтавського краю. Київ: НАКККіМ, 2014. 267 с.
2. Гарасимчук Р. Народні танці українців. Бойківські та лемківські танці. Львів, 2008. 320 с.
3. Гарасимчук Р. Народні танці українців. Гуцульські танці. Львів, 2008. 608 с.
4. Камін В. Мистецтво балетмейстера. Навчально-методичний комплекс. Київ.: НАКККіМ, 2014. 194с.
5. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2018. 208с.

6. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с.
7. Литвиненко В. Зразки народної хореографії. Київ: Альтерпрес, 2008. 467 с.
8. Матушкіна М.В. Танцювальна імпровізація: витоки та історія розвитку на початку ХХ століття // Теорія та практика у суспільному розвитку. 2014. № 9. С. 98–101.
9. Усачев Ю.Ю Специфіка техніки Рудольфа Фон Лабана С.П.2019.
10. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло: монографія. М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Київ: ФОП Поліщук О. В., 2017. 194 с.
11. Шалапа С., Корисько Н. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник, 1 частина. Київ: НАКККіМ, 2015. 252 с.
12. Шалапа С., Корисько Н. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник, 2 частина. Київ: НАКККіМ, 2015. 220 с.
13. Шевчук А. Дитяча хореографія. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 287 с.

Допоміжна література

14. Бігус О.О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону: монографія /О.О.Бігус.-Київ :Видавництво Ліра -К,2019.-182с.
15. Камін В. Етюд як перша ланка на шляху балетмейстерської майстерності : методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Київ : НАКККіМ, 2012. 22 с.
16. Камін В. Хореографія. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 «Хореографія». Київ : НАКККіМ, 2019. 54 с.
17. Колосок О.П.Мистецтво балетмейстера :конспект лекцій для студентів спеціальності 6.020202 Хореографія / упоряд. О.П.Колосок. Київ: НАКККіМ, 2014. 95 с.
18. Новер Ж.-Ж. Листи про танець. Лань; Планета музики, 2007
19. Джон Ходгсон. Майстерність руху: Життя і робота Рудольфа Фон Лабана 2015 р.
20. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ: Муз. Україна, 2003. 440 с.
21. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. /О.О.Бігус, О.О.Маншилін, Д.О.Кондратюк, Л.В.Мова, А.В.Журавльова, І.І.Герц, Н.П.Донченко, Н.П.Бітєєва. Київ : Ліра-К, 2017. 264 с.
22. Чепалов О. І. Хореологія: статті та лекції .Київ : Ліра-К.,2020. 228 с.;
- 23.Чепалов О.І. Театральна вечірка Non Stop Київ : Ліра-К,2025.-407 с.:іл.
- 24.Чепалов О.І. Ікар з берегів Борисфена Київ: Ліра-К,2025 .-400 с.: іл.
25. Чурпіта Т. Микола Трегубов. Життя і творчість. Київ : НАКККіМ, 2018. 142 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 26.Наукова бібліотека Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв <https://nakkkim.edu.ua/science/biblioteka>

27. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
<https://nlu.org.ua/>
28. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
29. Гала-концерт переможців VII Всеукраїнського фестивалю-конкурсу
ім. П.Вірського https://www.youtube.com/watch?v=kW40sM_p6qM
30. В. М. Верховинець «Весняночка»
https://files.infoua.net/ohneva/VVerhovynec_Vesnjanochka_Skorochenyj-peredruk_AHP_LOhneva_2020.pdf